

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการคือ (1) เพื่อศึกษาสภาพการจัดทำแผนและการดำเนินงานตามแผนในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู (2) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการวางแผนของกรมการฝึกหัดครู และ (3) เสนอแนวทางในการวางแผนของกรมการฝึกหัดครู ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นความคิดเห็นโดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 : กระบวนการวางแผนโดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินว่าในการทำแผนพัฒนาการศึกษาของกรมการฝึกหัดครูนั้น มีการปฏิบัติตามกิจกรรมในข้อนั้น ๆ หรือไม่ ส่วนที่ 2 : ปัญหาและอุปสรรค ผู้ตอบแบบสอบถามจะต้องประเมินว่ากิจกรรมนั้น ๆ เป็นปัญหาในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกรมฯ หรือไม่ และอยู่ในระดับความสำคัญใด ส่วนที่ 3 : ความต้องการและข้อเสนอแนะ ให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินว่ากิจกรรมนั้น ๆ เป็นความต้องการหรือข้อเสนอที่อยากให้ดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระดับความมากน้อยเท่าใด ใน 5 ระดับ โดยผู้ตอบแบบสอบถามคือกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากประชากรคือ

- ผู้บริหารที่มีส่วนร่วมในการวางแผนระดับวิทยาลัย สหวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วยอธิการวิทยาลัยครู รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา หัวหน้าคณะวิชา ผู้อำนวยการสหวิทยาลัย และกรรมการสหวิทยาลัย

- คณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย อันประกอบด้วย รองหัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าสำนักวางแผนและพัฒนา หัวหน้าฝ่ายแผนงานและประเมินผล และคณะกรรมการสหวิทยาลัย จำนวน 179 คน ดังรายละเอียดที่ได้แสดงไว้เกี่ยวกับจำนวนประชากรของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างประเภทต่าง ๆ ในตารางที่ 1 และคุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในตารางที่ 2

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้จำแนกตามตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทําแผนการศึกษา ประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาด้านการวางแผน และคุณวุฒิสูงสุด ดังแสดงในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถาม ที่จัดส่งไป	แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
1. กลุ่มคณะผู้บริหาร	96	73	41.00
(1) อธิการ	12	3	25.00
(2) รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา	36	30	83.33
(3) หัวหน้าคณะวิชา	40	38	95.00
(4) ผู้อำนวยการสหวิทยาลัย	8	2	25.00
2. กลุ่มคณะทำงานระดับกรม	36	25	14.00
(1) คณะทำงานเฉพาะกิจที่กรมตั้ง	12	6	50.00
(2) ศึกษารายที่เป็นตัวแทนจาก วิทยาลัย	18	13	72.00
(3) ผู้แทนกอง	6	6	100.00
3. กลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยครู และสหวิทยาลัย	120	81	45.0
(1) รองผู้อำนวยการสหวิทยาลัย (ฝ่ายวางแผน)	8	3	37.50
(2) รองหัวหน้าคณะวิชา	40	25	62.50

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มตัวอย่าง	แบบสอบถาม ที่จัดส่งไป	แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
(3) หัวหน้าสำนักวางแผนและ พัฒนา	36	27	75.00
(4) หัวหน้าสำนัก/ศูนย์ต่าง ๆ	18	10	55.56
(5) หัวหน้าฝ่ายแผนงานและ ประเมินผล	18	16	88.87
รวม	252	179	71.03

จากตารางที่ 1 พบว่า แบบสอบถามได้รับคืนมาจากกลุ่มตัวอย่างตามลำดับดังนี้

1. กลุ่มคณะผู้บริหาร แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากหัวหน้าคณะวิชา ร้อยละ 95.0 รองลงมาได้แก่ รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา ร้อยละ 83.3 ส่วนอธิการ ได้คืนมาเพียงร้อยละ 25.0 เช่นเดียวกับผู้อำนวยการ

2. กลุ่มคณะทำงานระดับกรม แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากคณะผู้แทนกองต่าง ๆ ครอบคลุม รองลงมาคือ คณาจารย์ที่เป็นตัวแทนจากวิทยาลัย ร้อยละ 72.0 และคณะทำงานเฉพาะกิจที่กรมตั้งเพียงครั้งเดียว

3. กลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยครูและสหวิทยาลัย แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาจากหัวหน้าฝ่ายแผนงานและประเมินผลของวิทยาลัยต่าง ๆ ร้อยละ 88.87 รองลงมาคือแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากหัวหน้าสำนักงานวางแผนและพัฒนา ร้อยละ 75.0 ส่วนรองผู้อำนวยการสหวิทยาลัย (ฝ่ายวางแผน) ได้คืนมาเพียงร้อยละ 37.50

ถ้าพิจารณาในภาพรวมจะพบว่า จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 252 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 179 ชุด คิดเป็นร้อยละ 71.03 โดยได้รับแบบสอบถามจากกลุ่มคณะผู้บริหาร 73 ชุด จาก 96 ชุด คิดเป็นร้อยละ 76.0 กลุ่มคณะทำงานระดับกรม 25 ชุด จาก 36 ชุด คิดเป็นร้อยละ 70.0 และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยครูและสหวิทยาลัย 81 ชุด จาก 120 ชุด คิดเป็นร้อยละ 67.5

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 179 คน สามารถจำแนกคุณลักษณะทั่วไปตามตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ตลอดจนการศึกษาด้านการวางแผนและคุณวุฒิสูงสุด ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง ประสบการณ์ในการวางแผนพัฒนาการศึกษา ด้านการศึกษา และคุณวุฒิสูงสุด

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ก. ตำแหน่ง		
1. กลุ่มผู้บริหาร	73	41.0
- อธิการ	3	1.7
- รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา	30	16.8
- หัวหน้าคณะวิชา	38	21.2
- ผู้อำนวยการสหวิทยาลัย	2	1.1
2. กลุ่มคณะทำงานระดับกรม	25	14.0
- คณะทำงานเฉพาะกิจที่กรมตั้ง	6	3.3
- คณาจารย์ที่เป็นตัวแทนจากวิทยาลัย	13	7.3
- ผู้แทนกอง	6	3.3
3. กลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยครูและสหวิทยาลัย	81	41.5
- รองผู้อำนวยการสหวิทยาลัย (ฝ่ายวางแผน)	3	1.7
- รองหัวหน้าคณะวิชา (ฝ่ายวางแผน)	25	14.0
- หัวหน้าสำนักวางแผนและพัฒนา	27	15.1
- หัวหน้าสำนัก/ศูนย์ต่าง ๆ	10	5.6
- หัวหน้าฝ่ายแผนงานและประเมินผล	16	8.9
รวม	179	100.0

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ข. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง		
น้อยกว่า 1 ปี	31	17.3
1 - 3 ปี	81	45.3
3 - 5 ปี	33	18.4
มากกว่า 5 ปี	34	19.0
รวม	179	100.0
ค. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ไม่มีประสบการณ์เลย	22	12.3
น้อยกว่า 1 ปี	40	22.3
1 - 3 ปี	41	22.9
3 - 5 ปี	19	10.6
มากกว่า 5 ปี	56	31.3
รวม	179	100.0

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ง. การศึกษาด้านการวางแผน		
เคยศึกษาในสถาบันการศึกษาอย่างน้อย 1 รายวิชา	20	11.2
เคยได้รับการฝึกอบรม	34	19.0
สนใจศึกษาด้วยตนเอง	50	27.9
เคยศึกษา/ฝึกอบรม/สนใจศึกษาด้วยตนเอง	51	28.5
ไม่เคยศึกษา/ฝึกอบรม/สนใจศึกษาด้วยตนเอง	24	13.4
รวม	179	100.0
จ. คุณวุฒิสูงสุด		
ปริญญาตรี	18	10.1
ปริญญาโท	142	79.3
ปริญญาเอก	19	10.6
รวม	179	100.0

จากตารางที่ 2 ปรากฏผลดังนี้

ก. เมื่อจำแนกสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็นกลุ่มคณะผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยครูและสหวิทยาลัยมากที่สุด คือ ร้อยละ 45.2 รองลงมาคือ กลุ่มคณะผู้บริหาร ร้อยละ 40.8 และมีเพียงร้อยละ 13.9 มาจากกลุ่มคณะทำงานระดับกรม

และเมื่อพิจารณาตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม พบว่า ในกลุ่ม คณะผู้บริหาร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมาจากหัวหน้าคณะวิชาและรองอธิการฝ่ายวางแผน คิดเป็นร้อยละ 38.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และร้อยละ 29.1 เป็นกลุ่มคณะทำงาน ระดับวิทยาลัยครูในตำแหน่งรองหัวหน้าคณะวิชา (ฝ่ายวางแผน) และหัวหน้าสำนักวางแผน และพัฒนา สำหรับกลุ่มคณะทำงานระดับกรม นั้น มีเพียงร้อยละ 7.3 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้งหมด ซึ่งเป็นคณาจารย์ที่เป็นตัวแทนจากวิทยาลัยเพื่อเข้าร่วมเป็นคณะทำงานของกรม

กล่าวโดยสรุปเมื่อพิจารณาตามตำแหน่งแล้ว ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มาจากคณาจารย์จากวิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ฝ่ายบริหารและเป็นคณะทำงานเกี่ยวกับ แผนในวิทยาลัยครูนั่นเอง

ข. ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ที่มีตำแหน่ง และหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน 6-7 ของกรมการฝึกหัดครู มากกว่า 3 ปี มีถึงร้อยละ 37.4 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 45.3 เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำแผนในช่วง 1-3 ปี และมีเพียงร้อยละ 17.3 ที่ตอบว่าเป็นผู้ที่อยู่ใน ตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนน้อยกว่า 1 ปี

ค. ประสบการณ์ด้านการวางแผน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 41.9 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการวางแผนมากกว่า 3 ปี และมีร้อยละ 22.9 ที่มีประสบการณ์ด้านการ วางแผนอยู่ในช่วง 1-3 ปี และที่เหลือร้อยละ 34.6 เป็นผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 1 ปี และไม่เคยมีประสบการณ์ในด้านการวางแผนเลย

ง. การศึกษาด้านการวางแผน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงร้อยละ 11.2 ที่เคยศึกษาด้านการวางแผนมาจากสถาบัน และมีอีกร้อยละ 13.4 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่ไม่สนใจที่จะศึกษา ฝึกอบรม และหาความรู้ด้านการวางแผน และจะมีผู้ตอบแบบสอบถามถึง ร้อยละ 27.9 ที่ไม่เคยศึกษา ไม่เคยอบรม แต่สนใจศึกษาเรื่องแผนด้วยตนเอง และอีก ร้อยละ 28.5 เป็นผู้ที่ยียบพร้อมที่สุดสำหรับการวางแผน เพราะเป็นผู้ที่เคยศึกษาในสถาบัน มา เคยได้รับการอบรม และสนใจหาความรู้ด้านการวางแผนด้วยตนเองอีกด้วย

จ. คุณวุฒิสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 89.9 เป็นผู้ที่มีวุฒิทางการ ศึกษาาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก มีเพียงร้อยละ 10.1 เท่านั้นที่เป็นผู้ที่มีวุฒิปริญญาตรี

กล่าวโดยสรุปผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มาจากคณาจารย์จากวิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่ทำหน้าที่ด้านการบริหาร อันได้แก่ รองอธิการฝ่ายวางแผนและพัฒนา หัวหน้าคณะวิชาต่างๆ

และคณาจารย์ที่มีตำแหน่งเพื่อการจัดทำแผนในวิทยาลัยครู อันได้แก่ รองหัวหน้าคณะวิชาฝ่ายวางแผน หัวหน้าสำนักวางแผนและพัฒนา และหัวหน้าฝ่ายแผนงานและประเมินผลจากวิทยาลัยครู โดยบุคคลเหล่านี้ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่อยู่ตำแหน่งและมีประสบการณ์ทางด้าน การวางแผนมากกว่า 1 ปี สำหรับการศึกษาด้านการวางแผน มีเพียงร้อยละ 28.5 ที่เป็นผู้มีความรู้ได้ศึกษานิสิตบัณฑิตได้รับการฝึกอบรมและสนใจหาความรู้ด้านการวางแผน แต่อย่างไรก็ตามผู้ตอบแบบสอบถามเกือบร้อยละ 90 เป็นผู้ที่มีคุณวุฒิปริญญาโทและปริญญาเอก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. ผลการศึกษาสภาพการจัดทำแผนและการทำงานตามแผนของกรมการฝึกหัดครูในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 6 และ 7

ในการศึกษาสภาพการจัดทำแผนและการทำงานตามแผนของกรมการฝึกหัดครูในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 และ 7 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมในกระบวนการวางแผนให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ คณะผู้บริหาร คณะทำงานระดับกรม และคณะทำงานระดับวิทยาลัยครูและสหวิทยาลัย โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ มีการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในกระบวนการวางแผนทุกขั้นตอนหรือไม่ โดยผู้วิจัยจะเสนอการศึกษาสภาพจัดทำแผนและการทำงานตามแผนโดยเสนอในภาพรวม และเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม คือ กลุ่มคณะผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยครูและสหวิทยาลัยในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการวางแผนดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นก่อนการวางแผน

กิจกรรมในกระบวนการวางแผนในชั้นก่อนการวางแผน	ความคิดเห็น			
	มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการวางแผน	173	96.6	6	3.4
2. มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการในการวางแผน	173	96.6	6	3.4
3. มีการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน	161	89.9	18	10.1
4. มีการศึกษาวิเคราะห์นโยบายระดับสูง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผน	150	83.8	29	16.2
5. มีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนของกรมฯ วิทยาลัยที่ผ่านมา	145	81.0	34	19.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ทุกกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าเป็นกิจกรรมที่กรมการฝึกหัดครูได้มีการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการวางแผนชั้นก่อนการวางแผนทุกกิจกรรม โดยจะเห็นว่า ร้อยละ 96.6 ของผู้ตอบแบบสอบถาม คิดว่ากรมฯ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการด้านการวางแผน และก่อนการวางแผนกรมฯ มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการในการวางแผนด้วย รองลงมาคือ การมีการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูล และวิจัยต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ร้อยละ 89.9 ส่วนกิจกรรมการมีการศึกษาวิเคราะห์นโยบายระดับสูง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผน

ตลอดจนก่อนการวางแผนกรมฯ มีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมา มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 83.8 และร้อยละ 81.0 ตามลำดับ

ถึงแม้ว่าร้อยละของความคิดเห็นจะแสดงว่า ทุกกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่มีการปฏิบัติ แต่ก็ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนเห็นว่า ไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมบางกิจกรรม กล่าวคือมีถึงร้อยละ 19.0 ที่ยังเห็นว่า ก่อนการวางแผนกรมฯ ไม่มีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกรมฯ ไม่ได้ดำเนินงานในส่วนนี้ที่แสดงให้วิทยาลัยครูเห็นถึงการปฏิบัติว่ากรมฯ ได้ดำเนินงานเป็นขั้นตอน มีแบบแผนหรือมีการแสดงผลการดำเนินงานของกรมฯ ให้ออกมาเป็นรายงาน นอกจากนี้ร้อยละ 16.2 ที่เห็นว่าก่อนการจัดทำแผนกรมฯ ไม่มีการวิเคราะห์นโยบายในระดับที่สูงกว่า เช่น นโยบายระดับกระทรวง นโยบายชาติ ซึ่งนโยบายเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อการจัดทำแผนของกรมฯ เป็นอย่างยิ่ง และร้อยละ 10.1 ที่เห็นว่า ก่อนการวางแผนกรมฯ ไม่มีการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ หรือวิจัย เพื่อให้ได้ผลนำไปใช้ในการวางแผน สิ่งเหล่านี้กรมฯ น่าจะได้ตระหนักเป็นอย่างยิ่ง และควรนำข้อคิดเห็นเหล่านี้เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาการศึกษาต่อไป

งานตารางถัดไปจะเปรียบเทียบรายละเอียดของความคิดเห็นของกลุ่มคณะผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัยที่มีต่อกิจกรรมในระดับก่อนการวางแผน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมงานชั้นก่อนการวางแผน

กิจกรรมตามกระบวนการวางแผนงานชั้น ก่อนการวางแผน	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย							
	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
1. มีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงาน	70	95.9	3	4.1	25	100.0	0	0.0	78	96.3	3	3.7
2. มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการวางแผน	71	97.3	2	2.7	24	96.0	1	4.0	79	97.5	2	2.5
3. มีการศึกษารวมวิเคราะห์รายชื่อและปัจจัยต่าง ๆ เพื่อนำไปดำเนินการวางแผน	65	89.0	8	11.0	22	88.0	3	12.0	74	91.4	7	9.6
4. มีการศึกษาวิเคราะห์นโยบายระดับสูงเพื่อกำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผน	62	84.9	11	15.1	19	76.0	6	24.0	70	86.4	11	13.6
5. มีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตาม แผนของกรมฯ วิทยาลัยที่ผ่านมา	57	78.1	16	21.9	22	88.0	3	12.0	66	81.5	15	18.5

จากตารางที่ 4 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มคณะผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันมาก โดยร้อยละของสัดส่วนทุกกิจกรรมแสดงให้เห็นว่ามีการปฏิบัติทุกกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกรมการฝึกหัดครูทั้งสิ้น

สัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นสูงสุด 2 กิจกรรมแรก คือ การที่กรมการฝึกหัดครูมีหน่วยงาน คือ กองแผนงานที่ทำหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินการวางแผน และก่อนการวางแผน กรมฯ มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีดำเนินการในการวางแผนไว้ ซึ่งความคิดเห็นของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ก็สอดคล้องกับความคิดเห็นที่ได้แสดงในตารางที่ 3

สัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม รองลงมา คือ กิจกรรมที่กรมฯ มีการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ข้อมูลและปัจจัยต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ตลอดจนกรมฯ มีการวิเคราะห์นโยบายระดับสูง เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผน การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมา ล้วนแล้วแต่เป็นกิจกรรมที่กลุ่มทั้ง 3 มีความเห็นว่า กรมการฝึกหัดครูได้ปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวทั้งสิ้น ส่วนกิจกรรมที่มีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนของกรม กรมการฝึกหัดครู และวิทยาลัยภายใต้การดูแลของกรมการฝึกหัดครูที่ผ่านมาในอดีตนั้น มีสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นสูงสุดเมื่อเทียบกับกิจกรรมอื่น

ถึงแม้ว่าความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม จะมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกับความคิดเห็นในภาพรวม คือ ตารางที่ 3 ว่าทุกกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่มีการปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6-7 ก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม สัดส่วนร้อยละของผู้ที่เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติในกิจกรรมของกิจกรรมที่สอดคล้องกับความคิดเห็นในภาพรวมเช่นกัน กล่าวคือ มีร้อยละ 21.9 ของกลุ่มคณะผู้บริหาร และร้อยละ 12.0 ของกลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ และร้อยละ 18.5 ของกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัยที่มีความเห็นว่ากรมฯ ยังมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ผ่านมา เพื่อนำเอาข้อมูลไปทำแผน และมีถึงร้อยละ 24.0 ของกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย ตามลำดับ ที่เห็นว่ากรมฯ ไม่ได้มีการวิเคราะห์นโยบายระดับสูง คือ นโยบายระดับกระทรวง นโยบายชาติ ก่อนการทำงาน ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ กรมฯ น่าจะได้รับการรวบรวม เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินการเมื่อมีการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาในระยะต่อไปด้วย

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเกี่ยวกับมีการปฏิบัติของกิจกรรมตามกระบวนการวางแผนในชั้นการวางแผน

กิจกรรมในกระบวนการวางแผนในชั้นการวางแผน	ความคิดเห็น			
	มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
6. มีการพิจารณาร่างวัตถุประสงค์และนโยบายของแผนในการดำเนินงาน	168	93.9	11	6.1
7. มีการร่างเป้าหมายและมาตรการของแผนในการดำเนินงาน	168	93.9	11	6.1
8. มีการกำหนดงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานจัดทำแผน	152	84.9	27	15.1
9. มีการจัดลำดับความสำคัญของทุกงาน/โครงการที่ระบุไว้ในแผน	161	89.9	18	10.1
10. มีการวิเคราะห์ ตรวจสอบ ความเป็นไปได้ของแผนที่กำหนดขึ้น	138	77.1	41	22.9

จากตารางที่ 5 พบว่า ทุกกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่กรมการฝึกหัดครูได้มีการปฏิบัติในชั้นการวางแผน โดยกิจกรรม 2 กิจกรรมที่มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 93.9 ว่ากรมฯมีการดำเนินการ คือ ในการจัดทำแผน กรมฯมีการพิจารณาร่างวัตถุประสงค์และนโยบายของแผนในการดำเนินงาน นอกจากนี้มีการพิจารณาร่างวัตถุประสงค์แล้ว กรมฯยังมีการร่างเป้าหมายและมาตรการวางแผนในการดำเนินงานด้วย

นอกจากนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 89.9 ยังมีความเห็นว่าในการจัดทำแผนกรมาได้มีการจัดลำดับความสำคัญของทุกงาน/โครงการ ดังที่ได้ระบุไว้ในแผน และในการจัดทำแผนของกรมา ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 84.9 เห็นว่ากรมากำหนดงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงานจัดทำแผนด้วย ส่วนการวิเคราะห์ตรวจสอบนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามเพียงร้อยละ 7.1 เท่านั้น ที่เห็นว่ากรมาได้ปฏิบัติตามชั้นการวางแผน

นั่นคือ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการฝึกหัดครูมีการดำเนินการกิจกรรมทุกกิจกรรมในกระบวนการวางแผนในชั้นการวางแผน ซึ่งกิจกรรมดังกล่าวก็เป็นการยืนยันว่า ในการจัดทำแผนของกรมานั้น ได้ดำเนินการตามรายละเอียดในกระบวนการวางแผน เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกรมการฝึกหัดครูในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 เป็นแผนการศึกษาที่สมบูรณ์

อย่างไรก็ตาม เป็นสิ่งที่น่าสังเกตว่า ในกิจกรรมมีการวิเคราะห์ ตรวจสอบความเป็นไปได้ของแผนที่กำหนดขึ้นนั้น ขั้นตอนนี้มีผู้ตอบแบบสอบถามถึงร้อยละ 22.9 ที่เห็นว่ากรมาไม่ได้ทำกิจกรรมนี้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่นับว่าเป็นส่วนประกอบที่สำคัญกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งจะทำให้กระบวนการในขั้นตอนนี้ครบถ้วนสมบูรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นการวางแผน

กิจกรรมตามกระบวนการวางแผนในชั้น การวางแผน	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย							
	ไม่มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ							
	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
6. มีการพิจารณาร่างวัตถุประสงค์และนโยบายของแผน การดำเนินงาน	71	97.3	2	2.7	22	88.0	3	12.0	76	93.8	5	6.2
7. มีการร่างเป้าหมายและมาตรการวางแผนการ ดำเนินงาน	71	97.3	2	2.7	21	84.0	4	16.0	76	93.8	5	6.2
8. มีการกำหนดงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินงาน จัดทำแผน	65	89.0	8	11.0	21	84.0	4	16.0	67	82.7	14	17.3
9. มีการจัดลำดับความสำคัญของงาน/โครงการที่ระบุ ไว้ในแผน	67	91.8	6	8.2	22	88.0	3	12.0	72	88.9	9	11.1
10. มีการวิเคราะห์ ตรวจสอบความเป็นไปได้ของแผน ที่กำหนดขึ้น	57	78.1	16	21.9	19	76.0	6	24.0	62	76.5	19	24.5

จากตารางที่ 6 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นการวางแผนของกลุ่มคณะผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันมาก โดยร้อยละของสัดส่วนทุกกิจกรรม แสดงให้เห็นว่ามีการปฏิบัติทุกกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ของกรมการฝึกหัดครูทั้งสิ้น

สัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นสูงสุด 2 กิจกรรมแรก คือ ในชั้นการวางแผน กรมการฝึกหัดครูมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาร่างวัตถุประสงค์และนโยบายของแผน การดำเนินงานของกรม และขณะเดียวกันก็มีการร่างเป้าหมายและมาตรการการวางแผน การดำเนินงานของกรมด้วย

สำหรับกิจกรรมมีการวิเคราะห์นี้ ตรวจสอบความเป็นไปได้ของแผนที่กำหนดขึ้น สัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นต่ำสุดที่มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติ กิจกรรมนี้ ร้อยละ ไม่น้อย กล่าวคือ ร้อยละ 24.5 ของกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/ สหวิทยาลัย ร้อยละ 24.0 ของกลุ่มคณะทำงานระดับกรม และร้อยละ 21.9 ของกลุ่มคณะ ผู้บริหาร ที่เห็นว่าไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมนี้ ซึ่งความคิดเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นใน ภาพรวม ในตารางที่ 5 ซึ่งกรมฯ น่าจะได้บททวนบทบาทของกิจกรรมนี้ด้วย ในการจัดทำ แผนครั้งต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเกี่ยวกับมีการปฏิบัติของกิจกรรมตามกระบวนการวางแผนในชั้นการจัดทำแผน

กิจกรรมในกระบวนการวางแผนในชั้นการจัดทำแผน	ความคิดเห็น			
	มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11. มีการนำร่างแผนฯ เสนอต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา	165	92.2	14	7.8
12. จัดทำวัตถุประสงค์ นโยบายของแผนในการดำเนินงานของกรมการฝึกหัดครู	158	88.3	21	11.7
13. กำหนดเป้าหมายและมาตรการในการดำเนินงานของกรม	150	83.8	29	16.2
14. กำหนดวิธีการและรายละเอียดของกิจกรรมในการจัดทำแผนและงบประมาณ	165	92.2	14	7.8
15. จัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผน	159	88.8	20	11.2
16. มีการนำเสนอแผนต่อที่ประชุมสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติ	152	84.9	27	15.1

จากตารางที่ 7 พบว่า ทุกกิจกรรมในชั้นการจัดทำแผน กรมการฝึกหัดครูได้มีการปฏิบัติทุกกิจกรรมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู โดยกิจกรรม 2 กิจกรรมที่มีผู้เห็นด้วยร้อยละ 92.3 ว่ากรมฯมีการดำเนินการคือมีการนำร่างแผนที่ได้จัดทำเสนอต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา และในการจัดทำแผนนั้นได้กำหนดวิธีการและรายละเอียดของกิจกรรมในการจัดทำแผนและจัดตั้งงบประมาณในการดำเนินงาน

นอกจากนั้นผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 88.8 ยังมีความเห็นว่าการจัดแผนพัฒนาการศึกษาของกรมการฝึกหัดครูได้มีการจัดประชุมปฏิบัติการ เพื่อระดมความคิดจากทุกฝ่าย

และร้อยละ 88.3 ของผู้ตอบแบบสอบถามยังมีความเห็นว่า กรมได้มีการจัดทำวัตถุประสงค์ นโยบาย วางแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ด้วย ส่วนการกำหนดเป้าหมายและมาตรการในการดำเนินงานของกรมานั้น ผู้ตอบแบบสอบถามเพียงร้อยละ 83.8 เท่านั้น ที่เห็นว่ากรมฯ ได้ปฏิบัติในชั้นการจัดทำแผน

กล่าวโดยสรุป ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเห็นว่า กรมการฝึกหัดครูได้มีการดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรมในกระบวนการในชั้นการจัดทำแผน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครูนั้น มีการดำเนินการทุกกิจกรรมในชั้นตอนนี้ ถึงแม้ว่าจะมีบางกิจกรรมที่ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามยังแสดงให้เห็นว่าไม่มีการทำกิจกรรมบางกิจกรรม กล่าวคือ มีร้อยละ 16.2 ที่เห็นว่า ในชั้นการจัดทำแผนกรมฯ ไม่มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรการในการดำเนินงานของกรมฯ และร้อยละ 15.1 เห็นว่ากรมฯ ไม่มีการนำเสนอแผนที่จัดทำขึ้นเสนอต่อที่ประชุมสภาเพื่อพิจารณาขออนุมัติ ชั้นกิจกรรมตามกระบวนการในชั้นตอนนี้ น่าจะเป็นกิจกรรมที่มีการปฏิบัติอย่างชัดเจนที่ทำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเห็นว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นการจัดทำแผน

กิจกรรมตามกระบวนการวางแผนในชั้น การจัดทำแผน	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย							
	มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ		มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
11. มีการนำร่างแผนฯเสนอต่อผู้บริหารพิจารณา	71	97.3	2	2.7	20	80.0	5	20.0	67	82.7	14	17.3
12. จัดทำวัตถุประสงค์ นโยบายของแผนการดำเนินงานของกรมฯ	64	87.7	9	12.3	21	84.0	4	16.0	73	90.1	8	9.9
13. กำหนดเป้าหมายและมาตรการการดำเนินงานของกรม	62	84.9	11	15.1	21	84.0	4	16.0	68	84.0	13	26.0
14. กำหนดวิธีการและรายละเอียดของกิจกรรมการจัดทำแผนและงบประมาณ	68	93.2	5	6.8	24	96.0	1	4.0	72	88.9	9	11.1
15. จัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผน	69	94.5	4	5.5	19	76.0	6	24.0	72	88.9	9	11.1
16. มีการนำเสนอแผนต่อที่ประชุมสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติ	62	84.9	11	15.1	24	96.0	1	4.0	67	82.7	14	17.3

จากตารางที่ 8 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือกลุ่มคณะผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม กลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัยที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามชั้นการจัดทำแผน พบว่ามีสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยร้อยละของสัดส่วนทุกกิจกรรมแสดงให้เห็นว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมทุกกิจกรรมในชั้นการจัดทำแผน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนรวม

เมื่อแยกพิจารณาทีละกลุ่มพบว่า กลุ่มคณะผู้บริหาร ร้อยละ 97.3 มีความเห็นว่าการนำร่างแผนฯ เสนอต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณาที่มีการปฏิบัติมากที่สุด รองลงมาคือร้อยละ 94.5 ของผู้บริหารเห็นว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมการจัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผน และร้อยละต่ำสุดของผู้บริหารที่เห็นว่า มีการปฏิบัติในชั้นตอนนี้คือร้อยละ 84.9 เห็นว่า มีการกำหนดเป้าหมายและมาตรการการดำเนินงานของกรม และมีการนำเสนอแผนต่อที่ประชุมสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติ

สำหรับกลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ ร้อยละสูงสุดของกลุ่มนี้ คือ ร้อยละ 96.0 เห็นว่า การกำหนดวิธีการและรายละเอียดของกิจกรรมการจัดทำแผนและงบประมาณและการมีการนำเสนอแผนต่อที่ประชุมสภาการฝึกหัดครูเพื่อพิจารณาอนุมัติ มีการปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาฉบับที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู ส่วนกิจกรรมการจัดประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผน กลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ เพียงร้อยละ 76.0 ที่เห็นว่ามีการปฏิบัติงานกิจกรรมนี้

ส่วนกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย ร้อยละ 90.1 มีความเห็นว่าการฝึกหัดครูมีการจัดทำวัตถุประสงค์ นโยบายของแผนการดำเนินงานของกรมการฝึกหัดครู รองลงมาร้อยละ 88.9 ของกลุ่มนี้เห็นว่ากรมการฝึกหัดครูมีการปฏิบัติกิจกรรมการกำหนดวิธีการและรายละเอียดของกิจกรรมการจัดทำแผนและงบประมาณ และกิจกรรมการจัดประชุมการเกี่ยวกับการจัดทำแผน ส่วนกิจกรรมการมีการนำร่างแผนฯ เสนอต่อผู้บริหารพิจารณาและการมีการนำเสนอแผนต่อที่ประชุมสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติ มีผู้เห็นด้วยร้อยละต่ำสุดคือ ร้อยละ 82.7 ของกลุ่มนี้

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม วนาพรรวมทั้งต่อการปฏิบัติตามกิจกรรมในชั้นการจัดทำแผนมีสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นสอดคล้องกัน กล่าวคือ ทุกกลุ่มเห็นว่ากรมการฝึกหัดครูได้มีการปฏิบัติทุกกิจกรรมดังกล่าวทุกกิจกรรมใน

ขั้นตอนนี้ ถึงแม้ว่าร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามสูงสุดและต่ำสุดของแต่ละกลุ่มที่มีต่อกิจกรรมแต่ละกิจกรรมจะแตกต่างกัน และกิจกรรมที่เป็นข้อสังเกตที่น่าสนใจสำหรับการดำเนินกิจกรรมตามขั้นการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6-7 ของกรมการฝึกหัดครู คือ กิจกรรมการนำร่างแผนที่จัดทำขึ้นเสนอต่อผู้บริหารพิจารณานั้น มีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 20.0 และร้อยละ 17.3 ของกลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย ตามลำดับ ที่มีความเห็นว่ายังไม่มีการปฏิบัติในขั้นตอนนี้ ในขณะที่กลุ่มผู้บริหาร ร้อยละ 97.3 มีความเห็นว่ามี การปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว และกิจกรรมการทำแผนเสนอต่อที่ประชุมสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติ ก็เช่น ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นกลุ่มคณะทำงานระดับกรม ร้อยละ 96.0 เห็นว่ามี การปฏิบัติ แต่มีร้อยละ 17.3 และร้อยละ 15.1 ของกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัยและกลุ่มคณะผู้บริหาร ตามลำดับ ที่มีความเห็นว่าไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว ดังนั้นในการดำเนินการของกรมฯ ขั้นตอนต่างๆ ในการจัดทำแผนควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ และส่งรายงานการประชุมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ทราบจะช่วยทำให้คณะทำงานได้เกิดความเข้าใจขั้นตอนการทำงานยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเกี่ยวกับมีการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการวางแผนในชั้นการจัดทำรายละเอียดของแผน

กิจกรรมในกระบวนการวางแผนในชั้นการจัดทำ รายละเอียดของแผน	ความคิดเห็น			
	มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
17. มีการจัดกลุ่มงานตามวัตถุประสงค์ที่เหมือนกัน	141	78.8	38	21.2
18. มีเกณฑ์การคัดเลือกโครงการที่แต่ละหน่วยงาน จะดำเนินการให้สอดคล้อง	140	78.2	39	21.8
19. การเสนอรายละเอียดของแผนให้คณะกรรมการ พิจารณาพิจารณาตามลำดับชั้น	140	78.2	39	21.8

จากตารางที่ 9 พบว่า ทุกกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่กรมการฝึกหัดครูมีการปฏิบัติในชั้นการจัดทำรายละเอียดของแผน แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 78.8 ที่มีความเห็นว่าการจัดทำรายละเอียดของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครูที่ผ่านมา มีการจัดกลุ่มงานตามวัตถุประสงค์ที่เหมือนกัน และมีเพียงร้อยละ 78.2 ที่มีความเห็นว่าการใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกโครงการที่แต่ละหน่วยงานจะดำเนินการเพื่อให้เกิดความสอดคล้อง และในการจัดทำรายละเอียดของแผนนั้น กรมการเสนอรายละเอียดของแผนดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาไปตามลำดับชั้น

กล่าวโดยสรุปในชั้นตอนนี้ ถึงแม้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยว่ากรมการฝึกหัดครูมีการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรมในชั้นการจัดทำรายละเอียดของแผน แต่ก็ยังมีผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ 21 ที่มีความเห็นว่าการจัดทำรายละเอียดแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6-7 ของกรมการฝึกหัดครู กรมฯ ไม่ได้ทำกิจกรรมดังกล่าวหรือไม่ นั่นเอง

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นการจัดทำรายละเอียดของแผน

กิจกรรมตามกระบวนการวางแผนในชั้น การจัดทำรายละเอียดของแผน	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย							
	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
17. มีการจัดกลุ่มงานตามวัตถุประสงค์ที่เหมือนกัน	64	87.7	9	12.3	15	60.0	10	40.0	63	77.8	18	22.2
18. มีเกณฑ์การคัดเลือกโครงการที่แต่ละหน่วยงานจะ ดำเนินการที่สอดคล้อง	58	79.5	15	20.5	17	68.0	8	32.0	64	79.0	17	21.0
19. การเสนอรายละเอียดของแผนให้คณะทำงานของ กรมฯพิจารณาตามลำดับชั้น	57	78.1	16	21.9	16	64.0	9	36.0	66	81.5	15	18.5

จากตารางที่ 10 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มคณะผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นการจัดทำรายละเอียดของแผน ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นที่แตกต่างกัน พบว่า โดยร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัยมีอัตราส่วนร้อยละของความคิดเห็นใกล้เคียงกัน กล่าวคือ ร้อยละสูงสุดของกลุ่มผู้บริหารคือร้อยละ 87.7 เห็นว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมการจัดกลุ่มงานตามวัตถุประสงค์ที่เหมือนกัน รองลงมาร้อยละ 79.5 ของกลุ่มผู้บริหารเห็นว่า มีการใช้เกณฑ์คัดเลือกโครงการที่แต่ละหน่วยงานจะดำเนินการให้สอดคล้อง และมีเพียงร้อยละ 78.1 ที่เห็นว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมการเสนอรายละเอียดของแผนให้คณะทำงานของกรมพิจารณาตามลำดับชั้น ซึ่งกิจกรรมที่กลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัยมีความเห็นว่ากรมฯ มีการปฏิบัติร้อยละสูงสุด คือร้อยละ 81.5 และมีเพียงร้อยละ 77.8 ของกลุ่มที่เห็นว่าในการจัดทำรายละเอียดของแผนของกรมฯ มีการปฏิบัติกิจกรรมการจัดกลุ่มงานตามวัตถุประสงค์ที่เหมือนกัน

แต่กลุ่มคณะทำงานระดับกรมมีร้อยละของความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นตอนนี้ กล่าวคือ มีเพียงร้อยละ 68.0 ที่เห็นว่ากรมการฝึกหัดครูใช้เกณฑ์คัดเลือกโครงการที่แต่ละหน่วยงานจะดำเนินการให้สอดคล้อง และมีเพียงร้อยละ 64.0 ของกลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ ที่เห็นว่ามีการเสนอรายละเอียดของแผนให้คณะทำงานของกรมฯ พิจารณาตามลำดับชั้น และร้อยละ 60 เห็นว่า กิจกรรมการจัดกลุ่มงานตามวัตถุประสงค์ที่เหมือนกัน มีการปฏิบัติในการจัดทำรายละเอียดของแผน

กล่าวโดยสรุป เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม พบว่าความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย ส่วนใหญ่เห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นตอนนี้ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาาระยะที่ 6-7 ของกรมการฝึกหัดครู แต่กลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ กลับไม่มั่นใจว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 3 กิจกรรมในชั้นตอนนี้หรือไม่ เพราะผู้ที่ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนี้มีมากกว่าร้อยละ 32 ที่มีความเห็นว่ากรมฯ ไม่ได้มีการทำกิจกรรมดังกล่าวทั้ง ๆ ที่กิจกรรมดังกล่าว เป็นกิจกรรมในชั้นตอนที่หน้าที่ของคณะทำงานระดับกรมฯ

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเกี่ยวกับมีการปฏิบัติหรือไม่มีการปฏิบัติของกิจกรรมตามกระบวนการวางแผนในชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ

กิจกรรมในกระบวนการวางแผนในชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ	ความคิดเห็น			
	มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20. มีการชี้แจงและ/หรือประชุมอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานระดับต่าง ๆ เข้าใจเกี่ยวกับแผน	145	81.0	34	19.0
21. มอบหมายแผนที่ได้รับอนุมัติให้ผู้รับผิดชอบอย่างเป็นทางการ	147	82.1	32	17.9
22. กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้นำแผนปฏิบัติ	138	77.1	41	22.9
23. จัดเตรียมแผนดำเนินงานให้สอดคล้องกับงบประมาณและบุคลากรที่ได้รับ	154	86.0	25	14.0
24. มีการวิเคราะห์แผนการดำเนินงานของทุกหน่วยงานก่อนจัดทำแผนปฏิบัติการของกรมฯ	124	69.3	55	30.7
25. มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานตามโครงการ	140	78.2	39	21.8
26. มีการเผยแพร่แผนงาน/โครงการให้บุคลากรอาจารย์ทั้งในระดับกรมฯและวิทยาลัยได้ทราบ	150	83.8	29	16.2

จากตารางที่ 11 พบว่า กระบวนการวางแผนในชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 86.0 มีความเห็นว่า กิจกรรมการจัดเตรียมแผนการดำเนินงานนั้นได้จัดทำให้สอดคล้องกับงบประมาณและบุคลากรที่ได้รับ และมีร้อยละ 83.8 ที่มีความเห็นว่า ในชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ กรมการฝึกหัดครูได้มีการเผยแพร่ แผนงาน/โครงการให้บุคลากร ตลอดจนคณาจารย์ทั้งในระดับกรมและวิทยาลัยได้ทราบโดยทั่วกัน นอกจากนี้ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 82.1 เห็นว่ากรมฯได้มีการมอบหมายแผนที่ได้รับอนุมัติแล้วให้ผู้รับผิดชอบไปดำเนินการอย่างเป็นทางการด้วย แต่มีเพียงร้อยละ 79.3 ของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีความเห็นว่าในชั้นการนำแผนไปปฏิบัตินั้น กรมฯมีการวิเคราะห์แผนการดำเนินงานของทุกหน่วยงานก่อนการจัดทำแผนปฏิบัติการของกรมฯ และมีเพียงร้อยละ 77.1 ที่เห็นว่ากรมฯได้มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้นำแผนไปปฏิบัติ

กล่าวโดยสรุป ในชั้นตอนนี้มีผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า บางกิจกรรมกรมการฝึกหัดครูได้ดำเนินการ แต่ก็ยังมีบางกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามยังไม่แน่ใจว่า ได้มีการทำกิจกรรมนี้จริงนั่นเอง โดยเฉพาะกิจกรรมที่ว่าก่อนนำแผนไปปฏิบัติการ กรมฯได้มีการวิเคราะห์ที่แผนการดำเนินงานของทุกหน่วยงานหรือไม่นั้น มีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 30.7 เห็นว่ากรมฯ ไม่ได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้นำแผนไปปฏิบัติ รวมทั้งการที่กรมฯ ไม่จัดทำคู่มือปฏิบัติงานตามโครงการอีกร้อยละ 21.8 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ

กิจกรรมตามกระบวนการวางแผนในชั้น การนำแผนไปปฏิบัติ	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย	
	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติ	ไม่มีการปฏิบัติ
	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ	จำนวน ร้อยละ
20. มีการชี้แจงและ/หรือประชุมให้ผู้ปฏิบัติงานระดับ ต่าง ๆ เข้าใจเกี่ยวกับแผน	60 82.2	13 17.8	20 80.0	5 20.0	65 80.2	16 19.8
21. มอบหมายหน้าที่ที่ได้รับอนุมัติให้ผู้รับผิดชอบอย่าง เป็นทางการ	60 82.2	13 17.8	21 84.0	4 16.0	65 80.2	16 19.8
22. กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้นำแผนไปปฏิบัติ	59 80.8	14 19.2	16 64.0	9 36.0	62 76.5	19 23.5
23. จัดเตรียมแผนดำเนินงานให้สอดคล้องกับงบประมาณ และบุคลากรที่ได้รับ	64 87.7	9 12.3	18 72.0	7 28.0	72 88.9	9 11.1
24. มีการวิเคราะห์แผนการดำเนินงานของทุกหน่วยงาน ก่อนจัดทำแผนปฏิบัติการของกรมฯ	50 68.5	23 31.5	15 60.0	10 40.0	58 71.6	23 28.4
25. มีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงานตามโครงการ	54 74.0	19 26.0	16 64.0	9 36.0	70 86.4	11 13.6
26. มีการเผยแพร่แผน/โครงการให้บุคลากรอาจารย์ ทั้งในระดับกรมฯและวิทยาลัยได้ทราบ	61 83.6	12 16.4	22 88.0	3 12.0	68 84.0	13 16.0

จากตารางที่ 12 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย พบว่า มีบางกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม มีสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นสอดคล้องกันที่แสดงว่า เป็นกิจกรรมที่มีการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ในชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ ได้แก่ กิจกรรมการชี้แจงและหรือประชุมให้ผู้ปฏิบัติงานระดับต่าง ๆ เข้าใจเกี่ยวกับแผน มอบหมายหน้าที่ที่ได้รับอนุมัติให้ผู้รับผิดชอบอย่างเป็นทางการ การจัดเตรียมแผนดำเนินงานให้สอดคล้องกับงบประมาณและบุคลากรที่ได้รับ และการเผยแพร่แผน/โครงการ ให้บุคลากรและคณาจารย์ ทั้งงานระดับกรมฯและวิทยาลัยได้ทราบ

สำหรับกิจกรรมที่สัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า ไม่มีการปฏิบัติร้อยละสูงกว่ากิจกรรมอื่น ๆ คือ การวิเคราะห์แผนการดำเนินงานของทุกหน่วยงานก่อนจัดทำแผนปฏิบัติการของกรมฯ ซึ่งมีสัดส่วนร้อยละของผู้ที่ตอบว่าไม่มีการปฏิบัติกิจกรรมนี้ของกลุ่มคณะผู้บริหาร : กลุ่มคณะทำงานระดับกรม : กลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย 31.5 : 40.0 : 28.4 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้ง 3 กลุ่ม ไม่มีกันใจว่าในกิจกรรมนี้กรมฯ ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ นั่นเอง ส่วนกิจกรรมการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้นำแผนไปปฏิบัตินั้น ร้อยละ 80.6 ของผู้บริหารมีความเห็นว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 36.0 และร้อยละ 23.5 ของกลุ่มคณะทำงานระดับกรมและกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย กลับเห็นว่าไม่มีการปฏิบัติตามกิจกรรมดังกล่าว

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติตามกิจกรรมในชั้นการนำแผนไปปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม ส่วนใหญ่เหมือนกับความคิดเห็นในตารางที่ 11 ซึ่งเป็นความคิดเห็นโดยส่วนรวม คือมีบางกลุ่มกิจกรรมที่ทั้ง 3 กลุ่มเห็นสอดคล้องกันว่า มีการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าว จึงมีอยู่บางกิจกรรมที่ยังเห็นว่า กรมฯน่าจะได้มีการปฏิบัติกิจกรรมเหล่านี้ให้มากขึ้น

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเกี่ยวกับมีการปฏิบัติหรือไม่มีการปฏิบัติของกิจกรรมตามกระบวนการวางแผนชั้นการประเมินผล การปรับเปลี่ยน และจัดทำแผนใหม่

กิจกรรมในกระบวนการวางแผนชั้นการประเมินผล การปรับเปลี่ยน และจัดทำแผนใหม่	ความคิดเห็น			
	มีการปฏิบัติ		ไม่มีการปฏิบัติ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
27. มีการประเมินผลพร้อม ๆ กับการนำแผนไปปฏิบัติ อย่างต่อเนื่อง	98	54.7	81	45.3
28. มีตารางเวลาที่แน่นอนในการประเมินผลแผน	97	54.2	82	45.8
29. มีการประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาและ อุปสรรคในการปฏิบัติตามแผน	98	54.7	81	45.3
30. มีการรายงานผลความก้าวหน้าของการนำแผน ไปปฏิบัติให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ	109	60.9	70	39.1
31. มีการประเมินผลช่วงกลางแผน	86	48.0	93	52.0
32. มีการใช้ข้อมูลจากการประเมินผลแผน/โครงการ เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อทบทวนปรับเปลี่ยน และปรับแผนใหม่	104	58.1	75	41.9

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นประเมินผล การปรับเปลี่ยน และการจัดทำแผนใหม่ ในลักษณะไม่มั่นใจว่ากรมการฝึกหัดครูได้มีการปฏิบัติกิจกรรมดังกล่าวนี้จริงหรือไม่ เพราะร้อยละสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามเพียง 60.9 ที่มีความเห็นว่า กรมฯ ได้มีการรายงานผลความก้าวหน้าของการนำแผนไปปฏิบัติให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ ๆ รองลงมาผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 58.1 เห็นว่ากรมการฝึกหัดครูมีการใช้ข้อมูลจากการประเมินผลแผน/โครงการเพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อทบทวนและปรับแผนใหม่

นอกจากนั้น มีเพียงร้อยละ 54.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่าในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครูนั้น กรมฯได้มีการประเมินผลแผนไปพร้อม ๆ กับการนำแผนไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเช่นเดียวกันไม่แน่ใจว่ากรมฯได้มีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อมีการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามแผน

และมีเพียงร้อยละ 48.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า กรมฯมีการจัดประเมินผลช่วงกลางแผน ซึ่งก็ตรงกับปีงบประมาณ 2537 ที่จัดทำแผนมา

กล่าวโดยสรุป ในขั้นตอนนี้ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจว่ากรมฯได้มีการดำเนินการตามกิจกรรมในขั้นตอนนี้ทุกกิจกรรมหรือไม่ นั่นเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกิจกรรมในชั้นการประเมินผล การปรับแผน และจัดทำแผนใหม่

	คณะผู้บริหาร				คณะทำงานระดับกรมฯ				คณะทำงานระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย			
	มีการปฏิบัติ	ไม่มีมีการปฏิบัติ	มีมีการปฏิบัติ	ไม่มีมีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติ	ไม่มีมีการปฏิบัติ	มีมีการปฏิบัติ	ไม่มีมีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติ	ไม่มีมีการปฏิบัติ	มีมีการปฏิบัติ	ไม่มีมีการปฏิบัติ
กิจกรรมตามกระบวนการวางแผนในชั้นการประเมินผล การปรับแผน และจัดทำแผนใหม่	35	47.9	38	52.1	12	48.0	13	52.0	51	63.0	30	37.0
จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ จำนวน ร้อยละ	35	47.9	38	52.1	17	68.0	8	32.0	45	55.6	36	55.0
27. มีการประเมินผลพร้อม ๆ กับกำหนดแผนปฏิบัติงานอย่าง	39	53.4	34	46.6	13	52.0	12	48.0	47	58.0	34	42.0
ต่อเนื่อง	43	58.9	30	41.1	15	60.0	10	40.0	52	64.2	29	35.8
28. มีตารางเวลาที่แน่นอนในการประเมินผลแผน	32	43.8	41	56.2	14	56.0	11	44.0	40	49.4	41	50.6
29. มีการประชุมสัมมนาเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อผิดพลาด	38	52.1	35	47.9	19	76.0	6	24.0	47	58.0	34	42.0
30. มีการรายงานผลความก้าวหน้าของการนำแผนไป												
ปฏิบัติให้ผู้บังคับบัญชาทราบเป็นระยะ												
31. มีการประเมินผลช่วงกลางแผน												
32. มีการใช้ข้อมูลจากการประเมินผลแผน/โครงการ												
เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อทบทวนปรับแผน												

จากตารางที่ 14 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มคณะผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยและสหวิทยาลัย ที่มีต่อการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นการประเมินผล การปรับแผน และจัดทำแผนใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่มมีสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นที่ใกล้เคียงกันมาก โดยร้อยละของสัดส่วนทุกกิจกรรม แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจว่ามีการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นการประเมินผล การปรับแผน และการจัดทำแผนใหม่หรือไม่

โดยจะเห็นได้ว่า ร้อยละของความคิดเห็นในเกือบทุกกิจกรรมของผู้ตอบแบบสอบถามทั้ง 3 กลุ่ม ที่เห็นด้วยว่ามีการปฏิบัติแล้ว ไม่มีการปฏิบัติอยู่ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน กล่าวโดยสรุปการปฏิบัติในกิจกรรมในชั้นตอนนี้ ทุกกิจกรรมมีผู้ตอบแบบสอบถามไม่มั่นใจว่ากรมฯ ได้มีการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นตอนหรือไม่ ไม่ว่าจะ เป็นความคิดเห็นโดยส่วนรวมหรือความคิดเห็นที่ได้จากกลุ่มต่าง ๆ 3 กลุ่ม ดังนั้นในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะต่อไประยะหน้าจะได้คำนึงถึงการปฏิบัติกิจกรรมในชั้นตอนนี้ไว้ด้วย เพราะถือว่าเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญในกระบวนการวางแผนนั่นเอง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนของกรมการ

ฝึกหัดครู

การศึกษาค้นคว้าและอุปสรรคในการดำเนินงานตามแผนของกรมการฝึกหัดครู ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6-7 นั้น ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามว่า ในแต่ละกิจกรรมที่เป็นปัญหาในขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการวางแผนนั้น กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่ากิจกรรมนั้น ๆ เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของ กรมการฝึกหัดครูหรือไม่ และมีความสำคัญลำดับใดในการเสนอผลการศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัย จะนำเสนอผลทั้งในภาพรวมและแยกเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มคณะผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยครู/ สหวิทยาลัย โดยจะเสนอในภาพรวมในตารางที่ 15 และเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบ แบบสอบถาม 3 กลุ่ม ในตารางที่ 16-21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเกี่ยวกับปัญหา
และอุปสรรคตามกระบวนการวางแผนในชั้นต่าง ๆ

กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการ วางแผน	เห็นด้วยว่ามีปัญหา		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ก. <u>ชั้นก่อนการวางแผน</u>				
1. ขาดข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการวางแผน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา/โปรแกรมการศึกษา อาคารสถานที่	131	73.2	48	26.8
2. ไม่มีการสำรวจปัญหาอุปสรรคและความต้องการ ของหน่วยงาน	141	78.8	38	21.2
3. บุคลากรในหน่วยงานไม่สนใจให้ข้อมูล	118	65.9	61	34.1
4. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบเรื่องการจัดทำแผน	104	58.1	75	41.9
5. ขาดการประสานงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะ นำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน	140	78.2	39	21.8
ข. <u>ชั้นการวางแผน</u>				
6. ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวางแผน	118	65.9	61	34.1
7. ขาดความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในการวางแผน	106	59.2	73	40.8
8. ขาดความร่วมมือในการจัดทำแผนของหน่วยงาน ต่าง ๆ	100	55.9	79	44.1

ตารางที่ 15 (ต่อ)

กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการ วางแผน	เห็นด้วยว่ามีปัญหา		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ค. <u>ชั้นการจัดทำแผน</u>				
9. ขาดเอกสารและคู่มือการจัดทำแผน	84	46.9	95	53.1
10. ไม่มีหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกโครงการ	75	41.9	104	58.1
11. ขาดความต่อเนื่องในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี	104	58.1	75	41.9
12. ขาดงบประมาณในการจัดทำแผน	90	50.1	89	49.9
13. เวลาในการจัดทำแผนไม่เพียงพอ	107	59.8	72	40.2
14. การศึกษา วิเคราะห์ ความเป็นไปได้ของ แผนงาน/งาน/โครงการ	118	65.9	61	34.1
ง. <u>ชั้นการจัดทำรายละเอียดของแผน</u>				
15. แบบฟอร์มที่ใช้จัดทำรายละเอียดไม่เหมาะสม	81	45.3	98	54.7
16. ข้อมูลสำหรับการทำรายละเอียดของแผนงาน/ งาน/โครงการมีไม่เพียงพอ	98	54.7	81	45.3
17. ขาดความร่วมมือและประสานงานของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	119	64.2	64	35.8
18. มีเวลาไม่เพียงพอในการจัดทำรายละเอียด ของแผน	116	64.8	63	35.2
19. ไม่มีการนำเสนอรายละเอียดของแผนให้ กรรมการระดับหน่วยงานพิจารณา	104	58.1	75	41.9

ตารางที่ 15 (ต่อ)

กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการ วางแผน	เห็นด้วยว่ามีปัญหา		ไม่เห็นด้วย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20. ขาดรายละเอียดงาน/โครงการไม่สอดคล้องกับ นโยบาย วัตถุประสงค์ของแผน	104	58.1	75	41.9
จ. <u>ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ</u>				
21. ขาดเอกสารและคู่มือในการปฏิบัติงานตามแผนงาน	77	43.0	102	57.0
22. หน่วยงานไม่ดำเนินการตามที่แผนกำหนดไว้	120	67.0	59	33.0
23. ขาดงบประมาณสนับสนุนโครงการตามแผน	106	59.2	73	40.8
24. การจัดสรรงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน	107	59.8	72	40.2
ฉ. <u>ขั้นการประเมินผล การปรับแผน และจัดทำแผนใหม่</u>				
25. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการติดตาม ประเมินผล	104	58.1	75	41.9
26. ไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ ควบคุม ติดตาม ประเมินผล	88	49.2	91	50.8
27. ขาดเครื่องมือและวิธีการติดตามประเมินผล	122	68.2	57	31.8
28. ระบบการรายงานไม่ชัดเจน	141	78.8	38	21.2

จากตารางที่ 15 ปรากฏผลดังนี้

ขั้นก่อนการวางแผน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 78.8 มีความเห็นว่าการไม่ทำการสำรวจปัญหาอุปสรรคและความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู รองลงมาร้อยละ 78.2 ของผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า ก่อนการวางแผนกรมการฝึกหัดครูขาดการประสานงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน และร้อยละ 73.2 มีความเห็นว่า ก่อนการวางแผน กรมการฝึกหัดครูขาดข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญเพื่อใช้ประกอบการวางแผน อันได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา/บรมการศึกษา/อาคารสถานที่ และมีเพียงร้อยละ 65.9 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่าบุคลากรในหน่วยงานไม่สนใจให้ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวางแผน

ส่วนกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละต่ำสุดในชั้นตอนนี้คือ มีเพียงร้อยละ 58.1 ที่เห็นว่าการขาดการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบเรื่องการจัดทำงานเป็นปัญหาและอุปสรรค

กล่าวโดยสรุป ในขั้นก่อนการวางแผน ถึงแม้ว่าผู้ตอบแบบสอบถามจะมีความเห็นว่าการกรมการฝึกหัดครูมีการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่เตรียมการล่วงหน้า ไม่ว่าจะเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล การสำรวจปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ แต่การดำเนินการดังกล่าวยังคงเป็นปัญหาและอุปสรรคในการวางแผน ทั้งนี้มีข้อสังเกตว่าข้อมูลที่ได้นั้นอาจไม่ทันสมัย ไม่มีการประชุมประสานเพื่อนำไปใช้ในชั้นการวางแผนนั่นเอง ส่วนการประชาสัมพันธ์การจัดทำแผน ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจว่ากิจกรรมนี้จะ เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู

ขั้นการวางแผน พบว่า มีเพียงร้อยละ 65.9 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความเห็นว่าในการจัดทำแผนกรมการฝึกหัดครูขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวางแผน ส่วนปัญหาที่ว่า กรมฯขาดผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจ และขาดความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการวางแผนพัฒนาการศึกษานั้น มีผู้เห็นด้วยเพียงร้อยละ 59.2 และร้อยละ 55.9 ตามลำดับ นั่นก็แสดงว่าปัญหาเกี่ยวกับจำนวน ความรู้ความสามารถ ความเข้าใจ และความร่วมมือของบุคลากรจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นปัญหาน้อย หรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจว่า

กิจกรรมที่กล่าวมาในชั้นตอนนี้ จะเป็นปัญหาในการวางแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู

ชั้นการจัดทำแผน พบว่า มีเพียงร้อยละ 65.9 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่าการศึกษา วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนงาน/งาน/โครงการเป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู ส่วนปัญหาเรื่องเวลาและความต่อเนื่องในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีมีผู้เห็นด้วยเพียงร้อยละ 59.8 และร้อยละ 58.1 ตามลำดับ

สำหรับปัญหาที่ว่าในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู นั้น กรมฯ ไม่มีหลักการในการคัดเลือกโครงการ มีผู้เห็นด้วยว่าเป็นปัญหาเพียงร้อยละ 41.9 และปัญหาการขาดเอกสาร/คู่มือ และงบประมาณในการจัดทำแผนมีผู้เห็นด้วยว่าเป็นปัญหาเพียงร้อยละ 46.9 และ 50.1 ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป ในชั้นการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู นั้น ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า มีเพียงกิจกรรมการศึกษา วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนงาน/งาน/โครงการที่เป็นปัญหาบ้างในการจัดทำแผน ส่วนหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกโครงการเข้าแผน การมีคู่มือและเอกสารต่าง ๆ ในการจัดทำแผนไม่ได้เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดทำแผนเลย

ชั้นการจัดทำรายละเอียดของแผน พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามเพียงร้อยละ 64.8 และร้อยละ 64.2 ตามลำดับ ที่มีความเห็นว่าการจัดทำรายละเอียดของแผนนั้น มีปัญหาว่าเวลาที่ใช้ในการทำไม่เพียงพอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ และเพียงร้อยละ 58.1 ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เห็นว่า การไม่มีการนำเสนอรายละเอียดของแผนให้กรรมการระดับหน่วยงานพิจารณาและการที่ไม่มีรายละเอียดของงาน/โครงการไม่สอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของแผน จะเป็นปัญหาและอุปสรรคในชั้นตอนนี้

ส่วนปัญหาที่ว่าแบบฟอร์มที่ใช้ในการจัดทำรายละเอียดไม่เหมาะสม มีผู้เห็นด้วยว่ามีปัญหาร้อยละต่ำสุดเพียง 45.3 เท่านั้น

กล่าวโดยสรุปในชั้นตอนนี้ก็เช่นกัน บางกิจกรรมเป็นปัญหาในการจัดทำรายละเอียดของแผน และมีหลายกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจว่าจะเป็นปัญหา อันได้แก่

รายละเอียดของโครงการไม่สอดคล้องกันแผน การไม่เสนอรายละเอียดของแผนให้
กรรมการระดับหน่วยงานพิจารณาและข้อมูลที่ไม่เพียงพอในการจัดทำรายละเอียดของแผน
และกิจกรรมที่ไม่เป็นปัญหาคือ การใช้แบบฟอร์มในการจัดทำรายละเอียดของแผนนั่นเอง

ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ พบว่า ร้อยละสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถามคือเพียงร้อยละ
67.0 ที่มีความเห็นว่าการที่หน่วยงานไม่ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ เป็นปัญหาและ
อุปสรรคในชั้นตอนนี้ รองลงมาคือเพียงร้อยละ 59.8 และ 59.2 ที่มีความเห็นว่า ปัญหาและ
อุปสรรคอยู่ที่การจัดสรรงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน และขาดงบประมาณสนับสนุนโครงการ
ตามแผน ตามลำดับ ส่วนความเห็นที่ว่าขาดเอกสารและคู่มือในการนำแผนไปปฏิบัติ มี
ผู้เห็นด้วยว่าเป็นปัญหาร้อยละต่ำสุดคือ ร้อยละ 43.0 เท่านั้น

กล่าวโดยสรุป ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นตอนนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่า การที่
หน่วยงานไม่ดำเนินการตามที่แผนกำหนดไว้เป็นปัญหาน้อย ส่วนการขาดงบประมาณสนับสนุน
โครงการและการจัดสรรงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจว่าเป็น
ปัญหาและอุปสรรคในการนำแผนไปปฏิบัติหรือไม่ ส่วนขาดเอกสารและคู่มือในการปฏิบัติงาน
ตามแผนไม่เป็นปัญหาและอุปสรรคสำหรับชั้นตอนนี้

ขั้นการประเมินผล การปรับแผน และจัดทำแผนใหม่ พบว่า มีถึงร้อยละ 78.8
ของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความเห็นว่า ระบบการรายงานไม่ชัดเจนเป็นปัญหาและอุปสรรคใน
การวางแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู มีเพียงร้อยละ 68.2 ที่เห็นว่า
กรมขาดเครื่องมือและวิธีการติดตามประเมิน เป็นปัญหาและอุปสรรคในชั้นตอนนี้เพียงร้อยละ
58.1 เห็นว่าการที่ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการติดตามประเมินผลเป็นปัญหาอุปสรรค
เช่นกัน และมีเพียงร้อยละ 49.2 ที่เห็นว่าการที่กรมไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ ควบคุม
ติดตาม ประเมินผล เป็นปัญหาและอุปสรรค

สรุปได้ว่าในชั้นตอนนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่าปัญหาระบบการรายงาน
ติดตามการดำเนินงานวางแผนเป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของ
กรมการฝึกหัดครู ส่วนเครื่องมือและวิธีการติดตามผลเป็นปัญหาน้อย ส่วนความคิดเห็นที่ว่า
ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการติดตามประเมินผลนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามไม่แน่ใจว่า
กิจกรรมนี้จะเป็นปัญหาหรือไม่ ส่วนการที่ไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ ควบคุม ติดตาม

ประเมินผลนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามบอกว่าไม่มีปัญหา เพราะกรรมการฝึกหัดครูมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่นี้อยู่แล้วคือ ฝ่ายติดตามและประเมินผลกองแผนงานนั่นเอง

และเพื่อให้เห็นภาพกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรค ในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 โดยรวมจะสรุปผลการศึกษาปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการวางแผนเรียงตามร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามจากมากที่สุด ----> น้อย ดังนี้

กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรค	ร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม
1. ไม่มีการสำรวจปัญหาอุปสรรคและความต้องการของหน่วยงาน	78.8
2. ระบบการรายงานไม่ชัดเจน	78.8
3. ขาดการประสานงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน	78.2
4. ขาดข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการวางแผน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา/โปรแกรมการศึกษา/อาคารสถานที่	73.2
5. ขาดเครื่องมือและวิธีการติดตามประเมินผล	68.2
6. หน่วยงานไม่ดำเนินการตามที่แผนกำหนดไว้	67.0
7. บุคลากรในหน่วยงานไม่สนใจให้ข้อมูล	65.9
8. ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวางแผน	65.9
9. ขาดการศึกษา วิเคราะห์ ความเป็นไปได้ของแผนงาน/งาน/โครงการ	65.9
10. มีเวลาไม่เพียงพอในการจัดทำรายละเอียดของแผน	64.8
11. ขาดความร่วมมือและประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	64.2

กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 สรุปจากร้อยละมากที่สุดไปน้อย พบว่า กิจกรรมไม่มีการสำรวจปัญหาอุปสรรคและความต้องการของหน่วยงานและระบบการรายงานไม่ชัดเจน ที่เกี่ยวข้องที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน ร้อยละ 78.2 ขาดข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการวางแผน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา/โปรแกรมการศึกษา/อาคารสถานที่ ร้อยละ 73.2 ตามลำดับ ส่วนกิจกรรมการขาดความร่วมมือและประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ 64.2

สรุปได้ว่า กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคมากที่สุดคือ กิจกรรมไม่มีการสำรวจปัญหาและอุปสรรค และความต้องการของหน่วยงาน ส่วนความร่วมมือและประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นว่าไม่เป็นปัญหา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคตามกระบวนการวางแผนในชั้นก่อนการวางแผน

กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการวางแผนชั้นก่อนการวางแผน	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย							
	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
1. ขาดข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการวางแผน ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับนักศึกษา/โปรแกรมการศึกษา อาคารสถานที่	49	67.1	24	32.9	24	96.0	1	4.0	58	71.6	23	28.4
2. ไม่มีการสำรวจปัญหาอุปสรรคและความต้องการของหน่วยงาน	56	76.7	17	23.3	23	92.0	2	8.0	62	76.5	19	23.5
3. บุคลากรในหน่วยงานไม่สนใจให้ข้อมูล	45	61.6	28	38.4	19	76.0	6	24.0	54	66.7	27	33.3
4. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบเรื่องการจัดทำแผน	39	53.4	34	46.6	16	64.0	9	36.0	48	59.3	33	40.7
5. ขาดการประสานงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน	54	74.0	19	26.0	22	88.0	3	12.0	63	77.8	18	22.2

จากตารางที่ 16 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย ที่มีต่อกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในขั้นก่อนการวางแผน พบว่า สัดส่วนของร้อยละของความคิดเห็นมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ จะมีร้อยละของความคิดเห็นต่อกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคอยู่ในเกณฑ์สูง โดยมีร้อยละ 96.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามในกลุ่มนี้ เห็นว่า กรมฯขาดข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญต่อการวางแผน ปัญหารองลงมาคือ ร้อยละ 92.0 ของคณะทำงานระดับกรมฯมีความเห็นว่า ไม่มีการสำรวจปัญหา อุปสรรคและความต้องการของหน่วยงาน และมีร้อยละ 88.0 ของผู้ตอบแบบสอบถามกลุ่มนี้เห็นว่า กรมฯขาดการประสานงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน

สำหรับร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย มีอัตราส่วนร้อยละของความคิดเห็น กล่าวคือ มีร้อยละ 77.8 ของกลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ และร้อยละ 74.0 ของกลุ่มผู้บริหารที่เห็นว่ากรมฯขาดการประสานงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผน และร้อยละ 76.7 ของกลุ่มผู้บริหาร และร้อยละ 76.5 ของกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัยที่เห็นว่า ไม่มีการสำรวจปัญหา อุปสรรค และความต้องการของหน่วยงานก็เป็นปัญหาในการวางแผนเช่นกัน

ส่วนสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของกิจกรรมทั้งสามกลุ่มเห็นว่า มีร้อยละของความคิดเห็นต่ำสุด คือ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบเรื่องการจัดทำแผน

กล่าวโดยสรุป ความคิดเห็นของคน 3 กลุ่มที่ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกับความคิดเห็นจากรายละเอียดในตารางที่ 15 นั้นเอง

ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคตามกระบวนการวางแผนในชั้นก่อนการวางแผน

กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการวางแผนชั้นการวางแผน	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย							
	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
6. ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกระบวนการวางแผน	46	63.0	27	37.0	20	80.0	5	20.0	52	64.2	29	35.8
7. ขาดความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในการวางแผน	40	54.8	33	45.2	17	68.0	8	32.0	48	59.3	33	40.7
8. ขาดความร่วมมือในการจัดทำแผนของหน่วยงานต่าง ๆ	39	53.4	34	46.6	18	72.0	7	28.0	43	53.1	38	46.9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 17 เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยครู/มหาวิทยาลัย ที่มีต่อกิจกรรมที่เป็นปัญหาอุปสรรคในชั้นการวางแผน พบว่า สัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นต่อกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคแตกต่างกันบ้างเล็กน้อย แต่อย่างไรก็ตาม กิจกรรมที่ทั้ง 3 กลุ่มเห็นว่า มีปัญหาในชั้นตอนนี้โดยมีร้อยละของความคิดเห็นมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ คือ ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้าน การวางแผน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นในภาพรวมจากตารางที่ 5 ส่วนอีก 2 กิจกรรมคือ ขาดความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรในการวางแผน และขาดความร่วมมือในการจัดทำแผนของหน่วยงานต่าง ๆ ร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย มีความเห็นไม่แน่ใจว่าเป็นปัญหาหรือไม่ แต่กลุ่มคณะทำงานระดับกรมกลับมีความคิดเห็นว่าจะคงมีปัญหาและอุปสรรคต่อการวางแผน โดยผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มนี้เห็นด้วยร้อยละ 68.0 และร้อยละ 72.0 ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคตามกระบวนการวางแผนในชั้นการจัดทำแผน

กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการวางแผนชั้นการจัดทำแผน	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย							
	เห็นด้วยว่ามีปัญหา		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วยว่ามีปัญหา		ไม่เห็นด้วย					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
9. ขาดเอกสารและคู่มือการจัดทำแผน	33	45.2	40	54.8	16	64.0	9	36.0	36	44.4	45	55.6
10. ไม่มีหลักเกณฑ์การคัดเลือกโครงการ	27	37.0	46	63.0	17	68.0	8	32.0	31	38.3	50	61.7
11. ขาดความต่อเนื่องการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี	40	54.8	33	45.2	20	80.0	5	20.0	44	54.3	37	45.7
12. ขาดงบประมาณการจัดทำแผน	32	13.8	41	56.2	14	56.0	11	44.0	44	54.3	37	45.7
13. เวลาการจัดทำแผนไม่เพียงพอ	39	53.4	24	46.6	16	64.0	9	36.0	53	65.4	28	34.6
14. ขาดการศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนงาน/ งาน/โครงการ	47	64.4	26	35.6	18	72.0	7	28.0	56	66.7	27	33.3

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 18 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย พบว่า กลุ่มคณะทำงานระดับกรม ร้อยละ 80 เห็นว่า กิจกรรมขาดความต่อเนื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ยังเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดทำแผน และร้อยละ 72.0 ของกลุ่มนี้เห็นว่าการขาดการศึกษาวិเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนงาน/งาน/โครงการที่เป็นปัญหาและอุปสรรคเช่นกัน ในขณะที่ความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย มีความคิดเห็นสอดคล้องกัน กล่าวคือ ในกิจกรรมแรกนั้น ทั้ง 2 กลุ่มไม่แน่ใจว่าเป็นปัญหาหรือไม่ ส่วนกิจกรรมการขาดการศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนงาน/งาน/โครงการ ทั้ง 2 กลุ่มคิดว่าเป็นปัญหาบ้างในการจัดทำแผนเช่นกัน

ส่วนปัญหาการขาดเอกสารและคู่มือการจัดทำแผน กลุ่มคณะผู้บริหารและกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย เห็นว่าไม่เป็นปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการในภาพรวมจากตารางที่ 15 แต่กลุ่มคณะทำงานระดับกรมกลับเห็นว่ายังมีปัญหาบ้าง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคตามกระบวนการวางแผนในชั้นการจัดทำรายละเอียดของแผน

	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย							
	เห็นด้วยว่ามีปัญหา		ไม่เห็นด้วย		เห็นด้วยว่ามีปัญหา		ไม่เห็นด้วย					
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ				
15. แบบฟอร์มที่ใช้จัดทำรายละเอียดไม่เหมาะสม	30	41.1	43	58.9	14	56.0	11	44.0	36	44.4	45	55.6
16. ข้อมูลสำหรับการทำรายละเอียดของแผนงาน/ งาน/โครงการมีไม่เพียงพอ	36	49.3	37	50.7	16	64.0	9	36.0	46	56.8	35	43.2
17. ขาดความร่วมมือและประสานงานของหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	42	57.5	31	42.5	19	76.0	6	24.0	53	65.4	28	34.6
18. มีเวลาไม่เพียงพอในการจัดทำรายละเอียดของแผน	43	58.9	30	41.1	19	76.0	6	24.0	55	67.9	26	32.1
19. ไม่มีการนำเสนอรายละเอียดของแผนให้กรรมการ ระดับหน่วยงานพิจารณา	46	63.0	27	37.0	17	68.0	8	32.04	40	49.4	41	50.6
20. ขาดรายละเอียดงาน/โครงการไม่สอดคล้องกับ นโยบายวัตถุประสงค์ของแผน	41	56.2	32	43.8	17	68.0	8	32.0	45	55.6	36	44.4

จากตารางที่ 19 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของร้อยละของความคิดเห็นและผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย ที่มีต่อกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในชั้นก่อนการวางแผน พบว่าสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามมีความแตกต่างกันในบางกิจกรรมที่เป็นปัญหา กล่าวคือ ปัญหาการขาดความร่วมมือและประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และปัญหาการมีเวลาไม่เพียงพอในการจัดทำรายละเอียดของแผน กลุ่มคณะทำงานระดับกรมเห็นว่า กิจกรรมที่เป็นปัญหาในการจัดทำรายละเอียดของแผน แต่กลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัยเห็นว่า เป็นปัญหาบ้างแต่ไม่มากนัก แต่กลุ่มคณะผู้บริหารกลับไม่แน่ใจว่าเป็นปัญหาหรือไม่ ส่วนกิจกรรมอื่นๆ นอกจากนี้ทั้ง 3 กลุ่มก็มีความเห็นว่าเป็นปัญหาบ้างหรือไม่แน่ใจว่า ซึ่งสัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นมีแนวโน้มว่าเป็นเพียงปัญหากันน้อย แต่สัดส่วนร้อยละต่ำสุดของความคิดเห็นของทั้ง 3 กลุ่ม คือ แบบฟอร์มที่ใช้จัดทำรายละเอียดไม่เหมาะสม กลุ่มผู้บริหารและกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย เห็นว่าสอดคล้องกันไม่เป็นที่ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นโดยภาพรวมจากตารางที่ 15 ส่วนกลุ่มคณะทำงานระดับกรมตอบว่าไม่แน่ใจว่าเป็นปัญหาหรือไม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคตามกระบวนการวางแผนในชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ

กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการวางแผนชั้นการนำแผนไปปฏิบัติ	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย							
	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
21. ขาดเอกสารและคู่มือในการปฏิบัติงานตามแผน	29	39.7	44	60.3	14	56.0	11	44.0	34	42.0	47	58.0
22. หน่วยงานไม่ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	50	68.5	23	31.5	19	76.0	6	24.0	51	63.0	30	37.0
23. ขาดงบประมาณสนับสนุนโครงการตามแผน	45	61.6	38.4		14	56.0	11	44.0	47	58.0	34	42.0
24. การจัดสรรงบประมาณไม่เป็นไปตามแผน	48	65.8	25	34.2	14	56.0	11	44.0	45	55.6	36	44.4

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 20 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของร้อยละของความคิดเห็นและ
 ผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงาน
 ระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย ที่มีต่อกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในชั้นการดำเนินงานปฏิบัติ
 พบว่า สัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของทั้ง 2 กลุ่ม ต่อกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคใน
 กระบวนการวางแผนในชั้นการดำเนินงานปฏิบัติมีร้อยละของความคิดเห็นอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ
 จะมีเพียงกิจกรรมการที่หน่วยงานไม่ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ ที่ทั้ง 3 กลุ่มมีร้อยละ
 ของความคิดเห็นสูงสุดเมื่อเทียบกับกิจกรรมอื่นกล่าวคือ

กลุ่มคณะทำงานระดับกรม ร้อยละ 76.0 พบว่าเป็นปัญหา ส่วนกลุ่มคณะผู้บริหาร
 เห็นด้วยร้อยละ 68.5 ในขณะที่กลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัยเห็นด้วยร้อยละ
 63.0

ส่วนกิจกรรมที่ทั้ง 3 กลุ่มเห็นด้วยร้อยละต่ำสุดคือ การขาดเอกสารและคู่มือใน
 การปฏิบัติงานตามแผน กลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัยและกลุ่มผู้บริหารเห็น
 สอดคล้องกันว่าไม่เป็นปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นโดยรวม จากตารางที่ 15
 แต่กลุ่มคณะทำงานระดับกรมกลับไม่แน่ใจว่ากิจกรรมดังกล่าวเป็นปัญหาหรือไม่

ศูนย์วิทยพัชยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 21 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคตามกระบวนการวางแผนในชั้นการประเมินผล การปรับแผน และจัดทำแผนใหม่

กิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในกระบวนการวางแผนชั้นการประเมินผล การปรับแผน และจัดทำแผนใหม่	คณะผู้บริหาร		คณะทำงานระดับกรมฯ		คณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย							
	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วยว่ามีปัญหา	ไม่เห็นด้วย						
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ						
25. ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของการติดตามประเมินผล	44	60.3	29	39.2	13	52.0	12	48.0	46	56.8	35	43.2
26. ไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ ควบคุม ติดตาม ประเมินผล	40	54.8	23	45.2	13	52.0	12	48.0	35	43.2	46	56.8
27. ขาดเครื่องมือและวิธีการติดตามและประเมินผล	53	72.6	20	27.4	14	56.0	11	44.0	54	66.7	27	33.3
28. ระบบในการรายงานไม่ชัดเจน	56	76.7	17	23.3	18	72.0	7	28.0	60	74.1	21	25.9

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 21 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนของร้อยละของความคิดเห็นและ ผู้ตอบแบบสอบถาม 3 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงาน ระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย ที่มีต่อกิจกรรมที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในชั้นการประเมินผล การปรับแผน และจัดทำแผนใหม่ พบว่า สัดส่วนร้อยละของความคิดเห็นของทั้ง 3 กลุ่ม สอดคล้องกัน กล่าวคือ ปัญหาเกี่ยวกับระบบงานการรายงานไม่ชัดเจนนั้นทั้ง 3 กลุ่มมีความ คิดเห็นร้อยละมากกว่า 70 ว่าเป็นปัญหาและอุปสรรคในการวางแผน ชั้นการประเมินผล การปรับแผน และจัดทำแผนใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับภาพรวมจากตารางที่ 15 ส่วนกิจกรรมการ ขาดเครื่องมือและวิธีการติดตามและประเมินผล กลุ่มผู้บริหาร ร้อยละ 72.6 เห็นว่าเป็น ปัญหาแต่มีเพียงร้อยละ 56.0 และกลุ่มทำงานระดับกรมที่เห็นว่าเป็นปัญหา ซึ่งแสดงว่าใน กิจกรรมที่ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกัน

ส่วนการไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับ ควบคุม ติดตาม และประเมินนั้น กลุ่ม ผู้บริหารและกลุ่มคณะทำงานระดับกรม มีความเห็นว่ามันแน่ใจว่ามีปัญหาหรือไม่ ในขณะที่กลุ่ม คณะทำงานระดับวิทยาลัย/มหาวิทยาลัย เห็นว่ามันไม่เป็นปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับภาพรวมจาก ตารางที่ 15 ที่กล่าวมาแล้วนั่นเอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวางแผน

ในการศึกษาความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนและการดำเนินการตามแผนของกรมการฝึกหัดครู ในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6-7 ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับตามแบบมาตราลิเคิร์ต (Likert) เพื่อมุ่งสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการและข้อเสนอแนะ โดยมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

มากที่สุด	หมายถึง	กิจกรรมดังกล่าวเป็นความต้องการที่ต้องกระทำอย่างยิ่ง
มาก	หมายถึง	กิจกรรมดังกล่าวเป็นความต้องการที่ต้องกระทำปานกลาง
ปานกลาง	หมายถึง	กิจกรรมดังกล่าวเป็นความต้องการที่สมควรกระทำ
น้อย	หมายถึง	กิจกรรมดังกล่าวเป็นความต้องการที่ต้องกระทำบ้าง
น้อยที่สุด	หมายถึง	กิจกรรมดังกล่าวไม่จำเป็นต้องกระทำ

ดังนั้นในการนำเสนอผลของความต้องการและข้อเสนอแนะที่ต้องการให้กระทำในการจัดทำแผนและการดำเนินการตามแผนพัฒนาการศึกษาของกรมการฝึกหัดครูในครั้งต่อไป ตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจะได้นำเสนอความคิดเห็นในภาพรวมของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดก่อน โดยจะเรียงลำดับความต้องการจากค่าเฉลี่ยสูงสุดและรองลงมาจนถึงค่าเฉลี่ยต่ำสุด และจะจำแนกความคิดเห็นที่เป็นความต้องการและข้อเสนอแนะเป็นรายละเอียดตามกลุ่มคณะผู้ตอบแบบสอบถามออกเป็นความต้องการและข้อเสนอแนะของกลุ่มคณะผู้บริหาร กลุ่มคณะทำงานระดับกรม และกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยครูและสหวิทยาลัย โดยจะเรียงลำดับความต้องการจากค่าเฉลี่ยสูงสุด และรองลงมาจนถึงค่าเฉลี่ยต่ำสุด เช่นเดียวกับตารางโดยรวม ตามลำดับ โดยมีรายละเอียดในตารางที่ 22-25

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดเรียงตามลำดับความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวางแผน

ลำดับความต้องการและข้อเสนอแนะ	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
1. ปรับปรุงระบบสารสนเทศของกรมฯ และของวิทยาลัยฯให้มีประสิทธิภาพ	4.46	.78	ต้องกระทำ
2. มีการกำหนด วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย การดำเนินงานของวิทยาลัยครู	4.40	.75	ต้องกระทำ
3. ให้มีมาตรการกำกับ ควบคุม ติดตามและประเมินผลแผนฯให้มีประสิทธิภาพ	4.39	.80	ต้องกระทำ
4. ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกรม	4.38	.74	ต้องกระทำ
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการทั้งระยะดำเนินโครงการและสิ้นสุดโครงการ	4.36	.83	ต้องกระทำ
6. จัดระบบข้อมูล สถิติ ปัญหา และการติดตามและประเมินโครงการ	4.36	.77	ต้องกระทำ
7. จัดทำเอกสารหรือคู่มือประกอบการวางแผนไว้	4.35	.71	ต้องกระทำ
8. ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายละเอียดของแผน	4.34	.70	ต้องกระทำ
9. จัดสัมมนาให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมายและมาตรการของแผน	4.32	.84	ต้องกระทำ
10. มีการประเมินผลแผนทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	4.32	.85	ต้องกระทำ

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ลำดับความต้องการและข้อเสนอแนะ	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
11. มีมาตรการและเป้าหมายของแผนการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ	4.28	.75	ต้องกระทำ
12. ให้มีการวางแผนทั้งระยะสั้น (5 ปี) และระยะยาว (10-15 ปี)	4.24	.84	ต้องกระทำ
13. กำหนดรายละเอียดของขั้นตอน วิธีการวางแผน	4.23	.76	ต้องกระทำ
14. จัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำแผนไว้	4.20	.83	ต้องกระทำ
15. มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานวางแผนของกรม	4.18	.92	ต้องกระทำ
16. มีการศึกษาความเป็นไปได้ของมาตรการและเป้าหมายที่กำหนดขึ้น	4.18	.82	ต้องกระทำ
17. จัดตั้งคณะกรรมการในการวางแผนของกรม	4.11	.87	ต้องกระทำ
18. เชิญผู้รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายระดับชาติมาให้คำแนะนำ	3.91	1.12	ต้องกระทำ

จากตารางที่ 22 พบว่าทุกกิจกรรมเป็นความต้องการและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามต่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู โดยความต้องการและข้อเสนอแนะทุกตัวเป็นกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า เป็นกิจกรรมที่กรมการฝึกหัดครูต้องนำไปปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา

และเพื่อต้องการให้เห็นภาพรวมของความต้องการและข้อเสนอแนะในทุกกระบวนการในการวางแผนของกรมการฝึกหัดครู ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มลำดับความต้องการตามขั้นตอนในกระบวนการวางแผนของยูเนสโก (UNESCO, 1977) 6 ขั้นตอน ผลปรากฏดังต่อไปนี้

1. ขั้นก่อนการวางแผน กิจกรรมที่เป็นความต้องการและข้อเสนอแนะที่ต้องกระทำ เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ
 - 1.1 ปรับปรุงระบบสารสนเทศของกรมฯ และของวิทยาลัยฯให้มีประสิทธิภาพ
 - 1.2 ให้มีการกำหนดรายละเอียดของขั้นตอน วิธีการในการวางแผน
 - 1.3 ให้มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานวางแผนของกรม
 - 1.4 ให้ใช้ผู้รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายระดับชาติมาให้ความแนะนำ
2. ขั้นการวางแผน กิจกรรมที่เป็นความต้องการและข้อเสนอแนะที่ต้องกระทำ เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ
 - 2.1 ให้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย การดำเนินงานของวิทยาลัยครู
 - 2.2 ให้มีมาตรการและเป้าหมายของแผนการดำเนินงานทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
 - 2.3 มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำแผนฯ ไว้
 - 2.4 ให้มีการศึกษาความเป็นไปได้ของมาตรการและเป้าหมายที่กำหนดขึ้น
3. ขั้นการจัดทำแผน กิจกรรมที่เป็นความต้องการและข้อเสนอแนะที่ต้องกระทำ เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ
 - 3.1 ให้จัดทำเอกสารหรือคู่มือประกอบการวางแผนไว้
 - 3.2 ให้มีการวางแผนทั้งระยะสั้น (5 ปี) และระยะยาว (10-15 ปี)

4. ขั้นการจัดทำรายละเอียดของแผน กิจกรรมที่เป็นความต้องการและข้อเสนอแนะที่ต้องกระทำ ในขั้นตอนนี้มีเพียงกิจกรรมเดียว คือ

4.1 ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายละเอียดของแผนฯ

5. ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ กิจกรรมที่เป็นความต้องการและข้อเสนอแนะที่ต้องกระทำ เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ

5.1 ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกรมฯ

5.2 จัดสัมมนาให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเข้าใจถึงวัตถุประสงค์นโยบาย เป้าหมาย และมาตรการการวางแผน

6. ขั้นการประเมินผล การปรับแผน และการจัดทำแผนใหม่ กิจกรรมที่เป็นความต้องการและข้อเสนอแนะที่ต้องกระทำ เรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ

6.1 ให้มีการกำกับ ควบคุม ติดตาม และประเมินผลแผนฯ ให้มีประสิทธิภาพ

6.2 ให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการทั้งระยะดำเนินโครงการและสิ้นสุดโครงการ

6.3 ให้มีการจัดระบบข้อมูล สถิติ ปัญหา และการติดตามและประเมินโครงการ

6.4 ให้มีการประเมินผลแผนทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เมื่อจัดลำดับความต้องการและข้อเสนอแนะตามลำดับชั้นของกระบวนการวางแผน ขอยุเนสโก พบว่า

1) ขั้นก่อนการวางแผน กิจกรรมที่เป็นความต้องการและข้อเสนอแนะ เป็นกิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า กรมการฝึกหัดครูมีการปฏิบัติกิจกรรมค่ากล่าว เป็นส่วนมาก แต่กิจกรรมเหล่านั้นผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า เมื่อมีการปฏิบัติอยู่ก็จริงแต่หน้าที่คือ การเชิญผู้รับผิดชอบและกำหนดแผนของนโยบายระดับปฏิบัติมาให้คำแนะนำจะช่วยให้ขั้นตอนก่อนการวางแผนนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2) ขั้นการวางแผน ในกระบวนการขั้นนี้ก็เช่นกัน กิจกรรมที่เป็นความต้องการ และข้อเสนอแนะ เป็นกิจกรรมที่กรมการฝึกหัดครูมีการปฏิบัติในการจัดทำแผนพัฒนาในระยะที่ 7 ทั้งสิ้น แต่ข้อเสนอแนะที่ระบุรายละเอียดที่ลึกซึ้งออกไปอีกว่า ในการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย ในการดำเนินงานให้ระบุรายละเอียดถึงวิทยาลัยด้วย ส่วนมาตรการ และเป้าหมายที่แจ้งทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ นอกจากนั้นต้องมียุทธศาสตร์ที่เพียงพอในการจัดทำแผนและให้ศึกษาความเป็นไปได้ของแผนตามมาตรการและเป้าหมายที่กำหนดนั้น

3) ขั้นการจัดทำแผน ได้ระบุรายละเอียดลงไปว่า ต้องการให้จัดทำเอกสาร และคู่มือประกอบการวางแผน ซึ่งในทางปฏิบัติกรมฯ ได้ดำเนินการแล้ว แต่ผู้ตอบแบบสอบถาม ก็ยังเห็นว่า เป็นความต้องการควบคู่ไปกับการจัดทำแผนระยะสั้น (5 ปี) และแผนระยะยาว (10-15 ปี) ด้วย

4) ขั้นการจัดทำรายละเอียดของแผน กิจกรรมที่ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะว่า ในการจัดทำรายละเอียดของแผนนั้น ต้องการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายละเอียดของแผน ซึ่งเป็นกิจกรรมเดียวในขั้นตอนนี้ที่ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการ ให้กรมฯ ได้มีการปฏิบัติกิจกรรมนี้

5) ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ กิจกรรมที่เป็นข้อเสนอแนะในขั้นตอนนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามต้องการให้กรมการฝึกหัดครูใช้แผนนี้เป็นเครื่องมือในการบริหารงาน เพื่อให้บริการ วัตถุประสงค์ของกรมฯ และเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน กรมฯ ควรจัดให้มีการสัมมนา ให้หน่วยงานและผู้บริหารที่เกี่ยวข้อง เข้าใจกับวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และ ปฏิบัติการจัดทำแผนด้วย

6) ขั้นการประเมินผล การปรับแผน และการจัดทำแผนใหม่ ในขั้นตอนนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่มั่นใจว่ากรมการฝึกหัดครูมีการปฏิบัติกิจกรรมในขั้นตอนนี้หรือไม่ ดังนั้น กิจกรรมที่เกี่ยวกับขั้น กำกับ ควบคุม ติดตาม และประเมินผลแผนฯ ผู้ตอบแบบสอบถามได้ เห็นและอ้างถึงคุณภาพในการดำเนินการในขั้นตอนนี้ ไม่ว่าจะเป็นการประเมินในขั้นตอนใด ก็ตาม และอยากให้มีการประเมินทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ ตลอดจนจัดระบบข้อมูล สถิติ ปัญหา การติดตาม และประเมินโครงการให้ทันสมัยด้วย

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความของความคิดเห็น
ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะผู้บริหาร เรียงลำดับความต้องการและ
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวางแผน

ลำดับความต้องการและข้อเสนอแนะ	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
1. ปรับปรุงระบบสารสนเทศของกรมฯ และของ วิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ	4.58	.72	ต้องกระทำอย่างยิ่ง
2. มีการกำหนด วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย ในการดำเนินงานของวิทยาลัยครู	4.53	.72	ต้องกระทำอย่างยิ่ง
3. ให้มีมาตรการกำกับ ควบคุม ติดตามและ ประเมินผลแผนฯให้มีประสิทธิภาพ	4.53	.67	ต้องกระทำอย่างยิ่ง
4. ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหาร เพื่อให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกรม	4.48	.67	ต้องกระทำ
5. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการทั้งระยะ ดำเนินการโครงการและสิ้นสุดโครงการ	4.48	.75	ต้องกระทำ
6. มีการประเมินผลแผนทั้งเชิงปริมาณและเชิง คุณภาพ	4.48	.73	ต้องกระทำ
7. มีมาตรการและเป้าหมายของแผนในการ ดำเนินงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ	4.45	.62	ต้องกระทำ
8. จัดระบบข้อมูล สถิติ ปัญหา และการติดตาม และประเมินโครงการ	4.45	.71	ต้องกระทำ
9. จัดสัมมนาให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และมาตรการของแผน	4.41	.76	ต้องกระทำ

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ลำดับความต้องการและข้อเสนอแนะ	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
9. จัดสัมมนาให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และมาตรการของแผน	4.41	.76	ต้องกระทำ
10. จัดทำเอกสารหรือคู่มือประกอบการวางแผนไว้	4.36	.67	ต้องกระทำ
11. ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีส่วนร่วม ในการจัดทำรายละเอียดของแผน	4.36	.63	ต้องกระทำ
12. ให้มีการวางแผนทั้งระยะสั้น (5 ปี) และ ระยะยาว (10-15 ปี)	4.33	.78	ต้องกระทำ
13. มีการศึกษาความเป็นไปได้ของมาตรการและ เป้าหมายที่กำหนดขึ้น	4.30	.74	ต้องกระทำ
14. จัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำแผนไว้	4.27	.82	ต้องกระทำ
15. กำหนดรายละเอียดของขั้นตอน วิธีการใน การวางแผน	4.25	.81	ต้องกระทำ
16. มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ ของหน่วยงานวางแผนของกรม	4.18	.96	ต้องกระทำ
17. จัดตั้งคณะกรรมการในการวางแผนของกรม	4.15	.94	ต้องกระทำ
18. เชิญผู้รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายระดับชาติ มาให้คำแนะนำ	3.92	1.11	ต้องกระทำ

จากตารางที่ 23 พบกลุ่มคณะผู้บริหาร มีความเห็นว่ากิจกรรมทุกกิจกรรมเป็น ความต้องการและข้อเสนอแนะที่ต้องการให้กรมการฝึกหัดครูมีการกระทำในการจัดทำแผน พัฒนาการศึกษ โดยลำดับค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของกิจกรรมที่เป็นความต้องการให้กรมการฝึกหัดครู ดำเนินการจากมากไปหาน้อย 5 ลำดับแรก เหมือนกับลำดับของกิจกรรมในตารางที่ 22 ซึ่ง เป็นภาพรวมโดย 3 กิจกรรมแรก กลุ่มคณะผู้บริหารมีความเห็นว่า เป็นกิจกรรมที่ต้องการให้ กรมการฝึกหัดครู กระทำกิจกรรมเหล่านี้เป็นอย่างยิ่ง ได้แก่ ให้มีการปรับปรุงระบบ สารสนเทศของกรมฯและของวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย = 4.58 รองลงมาคือ กรมฯควรมีการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย ในการดำเนินงานของวิทยาลัยครู ให้ชัดเจน ค่าเฉลี่ย = 4.53 และควรมีมาตรการกำกับ ควบคุม ติดตาม และประเมินผล แผนให้มีประสิทธิภาพ ค่าเฉลี่ย = 4.53

ส่วนกิจกรรมอื่น ๆ ที่เหลือ ถึงแม้ว่าลำดับความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารจะแตกต่าง จากลำดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมก็ตาม แต่จะพบว่ากลุ่มคณะผู้บริหารมี ความคิดเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวมว่ากิจกรรมทุกกิจกรรม ดังกล่าว เป็นความต้องการที่เป็นข้อเสนอแนะว่าในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาครั้งต่อไป ต้องกระทำกิจกรรมเหล่านี้ด้วยในการจัดทำแผนนั่นเอง

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความของความคิดเห็น
ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณะทำงานระดับกรม เรียงลำดับความต้องการและ
ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวางแผน

ลำดับความต้องการและข้อเสนอแนะ	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
1. จัดทำเอกสารหรือคู่มือประกอบการวางแผนไว้	4.32	.75	ต้องกระทำ
2. ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีส่วนร่วม ในการจัดทำรายละเอียดของแผน	4.28	.79	ต้องกระทำ
3. ปรับปรุงระบบสารสนเทศของกรมฯ และของ วิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ	4.24	1.01	ต้องกระทำ
4. มีการกำหนด วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย ในการดำเนินงานของวิทยาลัยครู	4.24	.93	ต้องกระทำ
5. ให้มีมาตรการกำกับ ควบคุม ติดตามและ ประเมินผลแผนฯให้มีประสิทธิภาพ	4.24	.78	ต้องกระทำ
6. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการทั้งระยะ ดำเนินโครงการและสิ้นสุดโครงการ	4.24	.83	ต้องกระทำ
7. จัดระบบข้อมูล สถิติ ปัญหา และการติดตาม และประเมินโครงการ	4.24	.83	ต้องกระทำ
8. กำหนดรายละเอียดของขั้นตอน วิธีการใน การวางแผน	4.20	.76	ต้องกระทำ
9. จัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำแผนไว้	4.20	.82	ต้องกระทำ
10. จัดสัมมนาให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และมาตรการของแผน	4.20	1.12	ต้องกระทำ

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ลำดับความต้องการและข้อเสนอแนะ	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
11. มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ ของหน่วยงานวางแผนของกรม	4.12	.78	ต้องกระทำ
12. มีมาตรการและเป้าหมายของแผนในการ ดำเนินงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ	4.08	1.00	ต้องกระทำ
13. ำชี้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารเพื่อให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกรม	4.08	.86	ต้องกระทำ
14. มีการประเมินผลแผนทั้งเชิงปริมาณและเชิง คุณภาพ	4.08	.95	ต้องกระทำ
15. มีการศึกษาความเป็นไปได้ของมาตรการและ เป้าหมายที่กำหนดขึ้น	4.04	.98	ต้องกระทำ
16. เชิญผู้รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายระดับชาติ มาให้คำแนะนำ	3.96	1.14	ต้องกระทำ
17. ให้มีการวางแผนทั้งระยะสั้น (5 ปี) และ ระยะยาว (10-15 ปี)	3.96	1.21	ต้องกระทำ
18. จัดตั้งคณะกรรมการในการวางแผนของกรม	3.88	.78	ต้องกระทำ

จากตารางที่ 24 พบว่า กลุ่มคณะทำงานระดับกรม มีความคิดเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนรวม กล่าวคือ กลุ่มคณะทำงานระดับกรมฯ มีความเห็นว่า กิจกรรมทุกกิจกรรมเป็นความต้องการและข้อเสนอแนะที่ควรให้กรมการฝึกหัดครูมีการกระทำในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา โดยค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของกิจกรรมทุกกิจกรรมแสดงให้เห็นว่า เป็นกิจกรรมที่ต้องกระทำ ถึงแม้ว่าลำดับค่าเฉลี่ยของกิจกรรมทุก

กิจกรรมสูงสุด เรียงลำดับลงมาถึงต่ำสุด จะมีความแตกต่างจากภาพรวมบ้าง กล่าวคือ กลุ่มคณะทำงานระดับกรม กิจกรรมที่เป็นความต้องการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กรมฯต้องจัดทำเอกสารหรือคู่มือประกอบการวางแผนไว้ด้วย ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมาได้แก่ การให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายละเอียดของแผน ($\bar{X} = 4.28$) ส่วนกิจกรรมที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาอีก การปรับปรุงระบบสารสนเทศของกรมและวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.24$) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย ที่ชัดเจนในการดำเนินงานของวิทยาลัยครู ($\bar{X} = 4.24$) การให้มีมาตรการกำกับ ควบคุม ติดตาม และประเมินผลแผนฯให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.24$) การประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการทั้งคณะ ดำเนินโครงการและสิ้นสุดโครงการ ($\bar{X} = 4.24$) และการจัดระบบข้อมูล สถิติ ปัญหา และการติดตามและประเมินโครงการ ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุปคณะทำงานระดับกรมมีความเห็นว่า กิจกรรมทุกกิจกรรมเป็นความต้องการที่ต้องกระทำ โดยต้องการให้กรมฯเน้นที่การจัดทำเอกสารหรือคู่มือประกอบการวางแผนไว้ ถึงแม้ว่าในความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามในภาพรวม จะพบว่ากรมฯได้มีการจัดทำคู่มือและเอกสารประกอบการวางแผนไว้แล้วก็ตามแต่ต้องการให้กรมฯทำอย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ให้ทันตามความต้องการที่หน่วยงานต้องการใช้ นอกจากนั้นกลุ่มคณะทำงานระดับกรมต้องการให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายละเอียดของแผนด้วยเช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลความของความคิดเห็น
ของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นคณาจารย์ระดับวิทยาลัยครู/สหวิทยาลัย เรียงลำดับ
ความต้องการและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวางแผน

ลำดับความต้องการและข้อเสนอแนะ	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
1. ปรับปรุงระบบสารสนเทศของกรมฯ และของ วิทยาลัยฯให้มีประสิทธิภาพ	4.42	.74	ต้องกระทำ
2. ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหาร เพื่อให้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกรม	4.38	.75	ต้องกระทำ
3. จัดทำเอกสารหรือคู่มือประกอบการวางแผนไว้	4.35	.75	ต้องกระทำ
4. ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีส่วนร่วม ในการจัดทำรายละเอียดของแผน	4.35	.73	ต้องกระทำ
5. มีการกำหนด วัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย การดำเนินงานของวิทยาลัยครู	4.32	.70	ต้องกระทำ
6. จัดระบบข้อมูล สถิติ ปัญหา และการติดตาม และประเมินโครงการ	4.32	.80	ต้องกระทำ
7. ให้มีมาตรการกำกับ ควบคุม ติดตามและ ประเมินผลแผนฯให้มีประสิทธิภาพ	4.31	.90	ต้องกระทำ
8. ประเมินผลการปฏิบัติงานตามโครงการทั้งระยะ ดำเนินการและสิ้นสุดโครงการ	4.30	.90	ต้องกระทำ
9. จัดสัมมนาให้หน่วยงานและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เข้าใจถึงวัตถุประสงค์ นโยบาย เป้าหมาย และมาตรการของแผน	4.28	.81	ต้องกระทำ
10. มีการประเมินผลแผนทั้งเชิงปริมาณและเชิง คุณภาพ	4.26	.91	ต้องกระทำ

ตารางที่ 25 (ต่อ)

ลำดับความต้องการและข้อเสนอแนะ	\bar{X}	S.D.	การแปลความ
11. ให้มีการวางแผนทั้งระยะสั้น (5 ปี) และระยะยาว (10-15 ปี)	4.25	.75	ต้องกระทำ
12. กำหนดรายละเอียดของขั้นตอน วิธีการในการวางแผน	4.22	.72	ต้องกระทำ
13. มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานวางแผนของกรม	4.20	.93	ต้องกระทำ
14. มีมาตรการและเป้าหมายของแผนในการดำเนินงานทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ	4.19	.74	ต้องกระทำ
15. จัดตั้งคณะกรรมการในการวางแผนของกรม	4.15	.82	ต้องกระทำ
16. จัดสรรงบประมาณสำหรับจัดทำแผนไว้	4.14	.85	ต้องกระทำ
17. มีการศึกษาความเป็นไปได้ของมาตรการและเป้าหมายที่กำหนดขึ้น	4.12	.84	ต้องกระทำ
18. เชิญผู้รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายระดับชาติมาให้ความแนะนำ	3.88	1.12	ต้องกระทำ

จากตารางที่ 25 กลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัยครูและมหาวิทยาลัย มีความเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมว่า กิจกรรมทุกกิจกรรม เป็นความต้องการและข้อเสนอแนะที่จำเป็นต้องมากระทำในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกรม การฝึกหัดครูทั้งสิ้น โดยเห็นว่า กิจกรรมที่ต้องกระทำมากใน 3 อันดับแรกคือ ปรับปรุงระบบสารสนเทศของกรมและของวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.42$) มีการใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหาร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของกรม ($\bar{X} = 4.38$) ให้จัดทำ

เอกสารหรือคู่มือประกอบการวางแผนไว้ ($\bar{X} = 3.35$) และให้หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการมีส่วนร่วมในการจัดทำรายละเอียดของแผน ($\bar{X} = 3.35$) ตามลำดับ

กล่าวโดยสรุป ความต้องการและข้อเสนอแนะของกลุ่มคณะทำงานระดับวิทยาลัย/สหวิทยาลัย ทุกกิจกรรมต้องมีการจัดกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ถึงแม้ว่าลำดับค่าเฉลี่ยของกิจกรรมจะแตกต่างจากภาพรวมก็ตาม แต่อย่างไรก็ตามทุกกิจกรรมก็เป็นความต้องการที่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาของกรมการฝึกหัดครูทั้งสิ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารของกรมการฝึกหัดครู

(พ.ศ.2530 - ปัจจุบัน)

วันที่ เวลา น.

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้สัมภาษณ์

1. ชื่อ-สกุล
2. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง
3. สถานที่ปฏิบัติราชการ
4. ประสบการณ์ในการทำงาน ท่านเคยดำรงตำแหน่งบริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผน
 หน้าที่ใด
 ตำแหน่ง บทบาท/หน้าที่
 ระหว่างปี พ.ศ. ถึง พ.ศ.
 ตำแหน่ง บทบาท/หน้าที่
 ระหว่างปี พ.ศ. ถึง พ.ศ.
 ตำแหน่ง บทบาท/หน้าที่
 ระหว่างปี พ.ศ. ถึง พ.ศ.
5. ประสบการณ์เกี่ยวกับการศึกษาด้านการวางแผน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 [...] 1. เคยศึกษาหลักสูตรด้านการวางแผน
 [...] 2. เคยศึกษาในสถาบันการศึกษาอย่างน้อย 1 รายวิชา
 [...] 3. เคยได้รับการฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา
 [...] 4. สนใจและศึกษาด้วยตนเอง
 [...] 5. ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา
 [...] 6. อื่น ๆ โปรดระบุ

6. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวางแผนอย่างไร

[...] 1. งานที่น่าสนใจ ทำท่าย ได้ใช้ความคิด คุ้มค่า

[...] 2. งานเรียบ ๆ ไปได้เรื่อย ๆ ง่ายสบายใจ

[...] 3. งานที่ยาก ไม่นัด

[...] 4. อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำแผน 7 ของกรมการฝึกหัดครู

1. ตามความคิดเห็นของท่าน สำคัญที่สุดของแผน 6 และแผน 7 ของกรมการฝึกหัดครูมีความแตกต่างกันด้านไหนบ้าง

2. ท่านคิดว่าผลการดำเนินงานในแผน 6 ของกรมการฝึกหัดครู บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

3. ในการจัดทำรายละเอียดของแผน 7 กรมการฝึกหัดครูได้ยึดผลการวิจัยเรื่อง "การติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิต และความต้องการกำลังคนในห้องถิ่น เป็นแนวทางในการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และการจัดทำโครงการ" ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับเรื่องนี้ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เพราะอะไร

4. ในความคิดของท่านนั้น คิดว่าแผน 7 ของกรมการฝึกหัดครูเป็นแผนพัฒนาอุดมศึกษาที่สมบูรณ์หรือไม่เพียงใด ถ้าไม่สมบูรณ์ควรจะปรับปรุงในด้านใดบ้างที่จะทำให้แผนนี้สมบูรณ์

5. ในการจัดทำแผน 7 ของกรมการฝึกหัดครูนั้น ท่านคิดว่ากรมการฝึกหัดครูได้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานเพื่อสนองความต้องการเป็นสถาบันราชภัฏของสถาบันในสังกัดกรมการฝึกหัดครูหรือไม่ อย่างไร

6. ปัจจุบันได้มีการดำเนินงานตามแผน 7 ไปแล้ว ท่านได้รับเสียงสะท้อนกลับมาจากวิทยาลัยครู สหวิทยาลัย และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้แผน 7 บ้างหรือไม่ อย่างไร

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์คณะทำงานและผู้บริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู เพื่อต้องการแนวคิดเกี่ยวกับทิศทาง กระบวนการ ความคล้ายและความแตกต่าง ตลอดจนรายละเอียดของแผน 7 และผลสะท้อนกลับเกี่ยวกับการดำเนินงานที่ผ่านไปในช่วงแรกของแผน พอสรุปได้ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ความแตกต่างในสาระสำคัญ ๆ ของแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 และระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู

จากการสัมภาษณ์ในประเด็นนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ร้อยละ 90 เห็นพร้องต้องกันว่าความแตกต่างในการจัดทำแผนพัฒนาระยะที่ 6 และที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครูที่เห็นชัดเจนที่สุดอยู่ที่วัตถุประสงค์กล่าวคือ ในแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 นั้น วัตถุประสงค์ที่สำคัญมุ่งพัฒนา สหวิทยาลัยให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ หมายความว่า แทนที่สหวิทยาลัยจะเป็นเครือข่ายในการประสานงานระหว่างวิทยาลัยในสหวิทยาลัย แต่ต้องการยกฐานะให้สหวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาเองโดยมีหน้าที่จัดการศึกษา ทาวิจัย ให้บริการวิชาการแก่ชุมชน และทำนุบำรุงศาสนา ศิลป และวัฒนธรรม ซึ่งในการพัฒนาขั้นต้นเพื่อให้สหวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษานั้น จากสหวิทยาลัย 8 แห่งมีการพัฒนาในช่วงแรก 4-5 แห่งเท่านั้น โดยแต่ละแห่งนั้นก็เปิดรับนักศึกษาในโปรแกรมวิชาที่เหมือน ๆ กัน ทำให้นักศึกษาที่จบออกมามากจนเกิดการว่างงานขึ้นภายในชุมชน เกิดความซ้ำซ้อนในการเปิดโปรแกรมวิชาที่เหมือน ๆ กันนี้ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ท้องถิ่น ดังนั้นใน 2 ปีหลังของครึ่งแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 กรมการฝึกหัดครูจึงหันมา เน้นวัตถุประสงค์ให้กลมกลืนและสอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบันและลคปัญหาที่เกิดขึ้น กล่าวคือ สหวิทยาลัยแต่ละแห่งนั้น ควรสอนตามความต้องการของท้องถิ่น และสนองความต้องการให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการที่จะให้สหวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ เพื่อเป็นตัวแทนรวมของวิทยาลัยครูในสหวิทยาลัยก็เกิดมีปัญห และทำให้การพัฒนาเพื่อตั้งต้นให้สหวิทยาลัยเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ไม่ค่อยประสบความสำเร็จนักจากปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น ความห่างไกลของวิทยาลัยครูที่อยู่ภายในสหวิทยาลัย

เดียวกัน ตลอดจนขาดการประสานงานและความร่วมมือความเข้าใจกันอย่างจริงจังในการดำเนินงานภายในมหาวิทยาลัยนั่นเอง

ส่วนจุดประสงค์ที่สำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครูมุ่งพัฒนาให้แต่ละสถาบัน คือ แต่ละวิทยาลัยครูให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ขึ้นมาแทน สรุปว่าวัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 และระยะที่ 7 ของกรมฯแตกต่างกันมาก

ประเด็นที่ 2 ผลการดำเนินงานในแผน 6 ของกรมการฝึกหัดครูที่ผ่านมาบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์เพียงใด

1. เป้าหมายในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายเพื่อดูรายละเอียดว่าการดำเนินงานตามแผน 6 บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด จะขอสรุปผลการสัมภาษณ์ออกเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1.1 ในด้านปริมาณนักศึกษา เป้าหมายในการภาพรวมเชิงปริมาณนั้นจะประสบผลสำเร็จค่อนข้างสูง โดยเฉพาะในภาพรวมได้กำหนดเป็นแผนไว้ว่า อัตราส่วนการรับนักศึกษาในสาขาการศึกษาต่อสาขาวิชาการอื่น ๆ = 50:50 ปรากฏว่าพอสิ้นแผน 6 จัดทำได้ 51:49 ซึ่งก็นับว่าประสบความสำเร็จค่อนข้างสูงที่สามารถทำให้อัตราส่วนของนักศึกษานายการศึกษาลดลงได้จนทำให้เกือบเท่ากับนักศึกษานายวิชาการอื่นตามเป้าหมายในแผนที่ตั้งไว้

สำหรับปริมาณของนักศึกษาและบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) นั้นตามแผนแล้วเมื่อสิ้นปีสุดท้ายของแผนฯ 6 นั้น ต้องมีนักศึกษาจำนวน 53,000 คน แต่ปรากฏว่าตัวเลขนักศึกษา กศ.บป. มีถึง 100,000 คนเศษ ซึ่งจะมากกว่าเป้าที่ตั้งไว้เกือบเท่าตัว ซึ่งถ้ามองในแง่ปริมาณเหมือนที่ว่าทำได้เกินเป้าหมายตามแผน แต่ถ้าจะมองในรายละเอียดลงไปจะมีผลกระทบต่อภารกิจด้านอื่น ๆ ของสถาบัน กล่าวคือ คณาจารย์จะทวีจัยลดลง นอกจากนั้นเนื่องจากมีภารกิจสอนนักศึกษา กศ.บป. มาก การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนงานทางบูรณาการ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมจะน้อยลงตามไปด้วย นี่คือผลกระทบที่ได้รับ

1.2 ในด้านคุณภาพ ตัวอย่างที่เพื่อให้เกิดคุณภาพเพื่อส่งผลต่อการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบันนั้น ขึ้นอยู่กับ

1.2.1 การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการและพื้นฐานในระดับการศึกษา และอาจารย์ผู้สอนในสิ้นแผน 6 คณาจารย์ที่มีตำแหน่งทางวิชาการมีจำนวนดังนี้ ศาสตราจารย์ 1 คน รองศาสตราจารย์ 215 คน และผู้ช่วยศาสตราจารย์ 3,116 คน ที่เหลือเป็นอาจารย์ธรรมดา ถ้าดูจากสถิติสูงสุดจะพบว่ามีอาจารย์ระดับปริญญาเอก 1,211 คน อาจารย์ระดับปริญญาโท จำนวน 14,069 คน และอาจารย์ระดับปริญญาตรี จำนวน 10,089 คน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วน ปริญญาเอก : ปริญญาโท : ปริญญาตรี = 0.42 : 6.12 : 3.46 ซึ่งตามแผนฯ 6 ตั้งเป้าหมายไว้ว่า สัดส่วนดังกล่าวน่าจะเป็น 1.5 : 6.5 : 2.0

1.2.2 บทบาทและหน้าที่ของคณาจารย์ การเอาใจใส่และการทุ่มเทที่มีต่อการสอนไม่เป็นที่น่าพอใจนักคล้ายกับว่าคณาจารย์ของวิทยาลัยมีพฤติกรรมที่สนใจในภารกิจอื่นที่มีผลตอบแทนมากกว่าภารกิจปกติ

1.2.3 ตัวบ่อนเข้าสู่ระบบ ได้แก่ นักศึกษาที่จะเข้ามาศึกษาในสถาบันของกรมการฝึกหัดครูนั้น จะได้เด็กมัธยมศึกษาตอนปลายที่เหลือจากการคัดเลือกของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นผลกระทบอย่างมากต่อการผลิตบัณฑิตของกรมฯ เพราะบัณฑิตที่จบออกไปนั้น ส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในชุมชนและเป็นกำลังที่สำคัญของชุมชนต่อไป เพื่อให้ชุมชนได้บัณฑิตที่ไปช่วยสังคมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ท้าย่างไรกรมฯจะได้นักศึกษาที่เรียนดี ดังนั้นในการจัดทำแผนฯ 7 กรมจึงจัดให้มีโครงการครูทายาทขึ้น เพื่อต้องการนักศึกษาที่เรียนดีเข้าสู่ระบบของสถาบันเอง

1.2.4 สื่อและอุปกรณ์ที่ช่วยในการเรียนการสอน นักศึกษาที่เรียนในวิทยาลัยครูจะถูกจำกัดด้วยอุปกรณ์ เครื่องมือ และสื่อในการเรียนการสอน ซึ่งจะรู้การศึกษาในมหาวิทยาลัยไม่ได้ วิทยาลัยมีสื่อ เช่น วีซีดี สไลด์ ที่วิวงจรปิด มีจำนวนจำกัด นอกจากนั้นความหลากหลายทางหนังสือก็จะจำกัดด้วย ทำให้โอกาสในการเรียนรู้มีน้อยและด้อยกว่ามหาวิทยาลัย

1.3 บทบาทในการทาวิจัย สำหรับบทบาทด้านนี้ในการดำเนินการตาม แผนฯ 6 ที่ผ่านมามีพบว่า จากคณาจารย์จำนวน 6,000 คน มีผู้สนใจเสนอโครงการวิจัยและ ได้รับทุนเพียง 494 คน คิดเป็นร้อยละ

ซึ่งคนเหล่านี้ก็หมุนเวียนทาวิจัยจะมีนักวิจัยหน้าใหม่เสนอโครงการ วิจัยเพื่อจะรับทุนปีละไม่เกินร้อยละ 5 เพราะฉะนั้นการส่งเสริมให้ทุกคนทาวิจัยซึ่งห่างไกล เป้าหมาย จึงไม่น่าพอใจอย่างมาก อย่างไรก็ตามถ้าดูจากตัวเลขงบประมาณที่ได้รับสนับสนุน ให้ทาวิจัยในช่วงแผนฯ 6 คือปีงบประมาณ (2530-2534) กรมฯได้รับเพียง 8,019,020 บาท ซึ่งเป็นงานวิจัยพื้นฐานจำนวนเงิน 1,866,700 บาท และงานวิจัยประยุกต์ 6,152,320 บาท และถ้าพิจารณารายละเอียดพบว่า นักวิจัยของกรมฯส่วนใหญ่อำนาจวิจัยเพื่อสำรวจความ คิดเห็น ทักษะสติ เป็นการศึกษาทั่ว ๆ ไป ขาดการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งเป็นวิจัยเชิงคุณภาพ และต้องการงานวิจัยเพื่อสังคม จะได้นำผลวิจัยไปใช้พัฒนาท้องถิ่นได้

1.4 เป้าหมายการให้บริการทางวิชาการแก่ชุมชน ในแผนฯ 6 นั้นต้องการ ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง การให้บริการเพื่อพัฒนาวิชาชีพในท้องถิ่น ซึ่งก็ถือว่าทำได้สำเร็จ วิทยาลัยครูส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จสามารถช่วยราษฎรที่ประสบปัญหาเรื่องวิชาชีพ เพิ่ม ทักษะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการไปช่วยบรรยายให้ความรู้ ตลอดจนการไปฝึกทักษะเกษตรกรรม แบบผสมผสาน การทำปุ๋ย การทำยาฆ่าแมลง ตลอดจนอาชีพเสริมรายได้หลัก เช่น การ เพาะเห็ด เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ แกะสลัก จักสาน งานปั้น การถนอมอาหาร ซึ่งทำได้อย่าง กว้างขวางแตกต่างกันไปตามความต้องการของท้องถิ่นทั่วภูมิภาคของประเทศ ซึ่งอยู่ใน โครงการอีสานเขียวนั่นเอง ส่วนเรื่องยาเสพติดเราทำค่อนข้างสำเร็จ กล่าวคือ วิทยาลัยครู มีศูนย์เวชศึกษาป้องกันและทำงานร่วมกับ บ.บ.ส. (สำนักงานป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด) เพื่อศึกษาค้นคว้าปัญหาเสพติดที่เกิดขึ้นภายในชุมชน ตลอดจนวิทยาลัยมีผลงาน วิจัยและผลิตสื่อเผยแพร่ให้เข้าใจถึงพิษภัยของยาเสพติด การรู้จักวิธีป้องกัน นอกจากนี้ยัง สร้างความเข้าใจให้เกิดแก่ชุมชนเพื่อไม่ให้เกิดยาเสพติดนั้นจนเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ

นอกจากนั้นกรมการฝึกหัดครูร่วมมือกับโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อให้นักศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาส โดยเปิดอบรมครูโรงเรียน ตชด. จำนวน 160 โรงเรียน ตลอดแผนพัฒนาการศึกษาในระยะที่ 6 ซึ่งสามารถทำให้ครูโรงเรียน ตชด. มีความรู้ในเนื้อหาและการสอน ช่วยผลิตสื่อเพื่อเอาไปใช้ในการเรียนการสอน จัดโครงการอาหารกลางวัน พัฒนาห้องสมุดโรงเรียน ทำให้คุณภาพของเด็กในถิ่นทุรกันดารดีขึ้นเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

1.5 การส่งเสริมงานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม เป้าหมายทางด้านวัฒนธรรมในแผนฯ 6 กำหนดให้วิทยาลัยครูเป็นศูนย์ศิลปและวัฒนธรรม เพื่อศึกษาค้นคว้า วิจัย และเผยแพร่ เท้าที่ผ่านมาก็ถือว่าประสบความสำเร็จค่อนข้างสูง เพราะศูนย์วัฒนธรรมเป็นที่รวบรวมสิ่งที่เป็นศิลปประจำท้องถิ่น เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้มาใช้บริการและเป็น การเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมในท้องถิ่นของตนเองให้แก่ชาวต่างชาติด้วย

2. งบประมาณที่ได้รับ ในช่วงแผนฯ 6 ที่ผ่านมานี้ กรมการฝึกหัดครูได้ตั้งเป้าไว้ว่าจะขอเงินงบประมาณแผ่นดิน จำนวน 5,743,394 ล้านบาท แต่ปรากฏว่าได้รับงบประมาณจริงในการดำเนินงาน 4,865,061 บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 84.71 ของงบประมาณที่ตั้งไว้ตามแผน และเฉพาะในปีสุดท้ายของแผนฯ 6 กรมฯได้ขอตั้งงบประมาณไป 1,363,162 ล้านบาท แต่ได้รับจริงถึง 1,414 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายของแผนที่ทำไว้ ซึ่งก็นับว่างบประมาณที่ได้รับในการดำเนินงานตามแผนฯ 6 ของกรมประสบความสำเร็จพอสมควร และถ้าจะพิจารณาถึงรายละเอียดของงานและโครงการที่ได้รับงบประมาณแล้ว พบว่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่ได้รับงบประมาณ มีเพียงบางโครงการเท่านั้นที่ไม่ได้รับงบประมาณ

ประเด็นที่ 3 เนื่องจากวัตถุประสงค์ในการจัดทำแผนฯ 7 นั้น ต้องการให้แต่ละวิทยาลัยครูพัฒนาไปเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่สมบูรณ์ ดังนั้นในการจัดทำรายละเอียดของแผนฯ 7 นั้น กรมฯได้ยึดผลการวิจัยเรื่อง "การติดตามภาวะการมีงานทำของบัณฑิตและความต้องการกำลังคนในท้องถิ่น เป็นแนวทางการกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย มาตรการ และการจัดรายละเอียดของโครงการ

ในประเด็นนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ร้อยละ 100 เห็นด้วย และคิดว่าเป็นการกระทำที่เหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะวิทยาลัยครูเป็นสถาบันที่มีภารกิจในการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น เพราะฉะนั้นการทาวิจัยเพื่อนำร่องสำรวจความต้องการของอาชีพในท้องถิ่นเป็นสิ่งจำเป็นยิ่ง เมื่อได้ผลการวิจัยออกมาแล้ว สถาบันสังกัดกรมการฝึกหัดครูทั่วประเทศในระดับอนุปริญญา หรือในระดับปริญญาตรี ตลอดจนการฝึกอบรบระยะสั้น ๆ ที่เป็นที่ต้องการของชุมชนนี้ถือว่าเป็นการดำเนินการในขั้นแรกของกรมฯ ที่ใช้ท้องถิ่นเป็นตัวตั้ง หลังจากนั้นจะพัฒนาหลักสูตร อุปกรณ์ และเครื่องมือ ตลอดจนบุคลากรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น ให้สมดังเจตนารมณ์ต่อไป

ประเด็นที่ 4 ในความคิดของท่าน แผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 7 ของกรมการฝึกหัดครู เป็นแผนพัฒนาอุดมศึกษาที่สมบูรณ์หรือไม่เพียงใด ถ้าไม่สมบูรณ์ควรจะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านใดบ้าง เพื่อทำให้แผนนี้สมบูรณ์

ในประเด็นนี้ผู้ให้สัมภาษณ์ร้อยละ 66.67 มีความเห็นว่า ปัญหาที่จะบอกว่าสมบูรณ์ ร้อยเปอร์เซ็นต์ก็คงยาก อย่างไรก็ตามถ้าจะพิจารณาถึงความไม่สมบูรณ์จะพบข้อบกพร่อง พอสรุปได้ดังนี้

1. ในรายละเอียดของแต่ละแผนจะมีจุดบกพร่อง เช่น ในแผนงานจัดการศึกษา (ซึ่งเป็นแผนที่ผลิตกำลังคน แม้ว่าจะได้สำรวจความต้องการหรือติดตามภาวะการมีงานทำแล้วก็ตาม) ยังพบว่ามีการมีวิชาที่จำเป็นต้องเปิดสอน ถึงแม้ว่าคนต้องการเรียนน้อยและเมื่อจบออกไปแล้วก็ว่างงาน แต่วิทยาลัยครูก็ยังคงต้องเปิดเพราะต้องการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ โดยเฉพาะทางสังคมศาสตร์

2. ส่วนแผนงานปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ในงานพัฒนาหลักสูตร พัฒนาคณาจารย์ พัฒนาการเรียนการสอน การดำเนินงานในโครงการทั้ง 3 นี้ ไม่บรรลุตามแผนที่ควร

3. แผนงานบริหารการศึกษาระดับอุดมศึกษาในช่วงแผนพัฒนาการศึกษาระยะที่ 6 ที่ผ่านมา การบริหารงานยังไม่เห็นเรื่องการใช้เทคโนโลยีในการบริหารเท่าที่ควร เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับระบบ MIS จะไม่เห็นเรื่องนี้เลยซึ่งทำให้การบริหารงานขาดความคล่องตัว ไร้ประสิทธิภาพ ขาดการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย จึงทำให้วิทยาลัยครูต้องจ่ายเงินค่าบำรุง

การศึกษาเป็นคำตอบแทนสำหรับลูกจ้างชั่วคราวปีละมาก ๆ และการพัฒนาบุคลากรทางการบริหารไม่เพียงพอ เช่น ชาดเจ้าหน้าที่ในงานต่าง ๆ ที่จะดำเนินการต้องใช้อาจารย์ ซึ่งเป็นผู้สอนมาทำหน้าที่แทนหรือแม้แต่เจ้าหน้าที่ในงานประจำต่าง ๆ ก็เช่นกัน

4. การจัดทำแผนงานด้านอาคารสถานที่ พบว่า เกิดปัญหาความไม่สะดวกในการบริหารงาน เพราะการตั้งค่าก่อสร้างอาคารสถานที่ที่ตั้งตามต้นสังกัดของงาน/โครงการทำให้เกิดความไม่สะดวกในการดำเนินการขอตั้งงบประมาณ ซึ่งในแง่การปฏิบัติแล้ว มีความเห็นว่า เงินในหมวดนี้ น่าจะอยู่รวมกัน ไม่ควรกระจายไปไว้ตามแผนงาน/งาน/โครงการต่าง ๆ

ประเด็นที่ 5 ในการจัดทำแผนฯ 7 ของกรมการฝึกหัดครูนั้น กรมการฝึกหัดครูได้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานเพื่อสนองความต้องการของการเป็นสถาบันราชภัฏหรือไม่อย่างไร

สำหรับในประเด็นนี้ ผู้ให้สัมภาษณ์ร้อยละ 90 เห็นว่า กรมการฝึกหัดครูได้กำหนดนโยบายในการดำเนินงานเพื่อต้องการให้วิทยาลัยครูเป็นสถาบันราชภัฏอยู่แล้ว โดยจะดูได้จากวัตถุประสงค์ในการบริหารที่มุ่งพัฒนาระบบบริหารในกรมการฝึกหัดครูและวิทยาลัยครูให้มีศักยภาพความพร้อม ความคล่องตัว และพึ่งพาตนเอง เพื่อการสนับสนุนการดำเนินงานตามภารกิจให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และได้มีการกำหนดไว้เป็นนโยบาย ซึ่งสนับสนุนความเป็นสถาบันราชภัฏ เป็นต้นว่า จะทำการปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารให้เกิดความคล่องตัว ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ สร้างเครือข่ายของข้อมูล ระบบสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยและการวางแผน ตลอดจนเร่งสรรหาและพัฒนาบุคลากรด้านต่าง ๆ เป็นต้น

และถ้าพิจารณาในรายละเอียดจะพบว่า กรมการฝึกหัดครูได้กำหนดไว้เสร็จแล้วทุกแผนมากกว่าที่จะเน้นงานในกรมฯ ทั้งนี้เพราะต้องการเจาะลึกอยู่เสมอว่าสถาบันคือผู้ดำเนินงานหลักของกรมการฝึกหัดครู ส่วนกรมฯจะเป็นผู้ดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการประสานงาน แต่ภารกิจหลักจะอยู่ที่สถาบัน เพราะฉะนั้นทุกแผนที่เขียนไว้จึงเขียนขึ้นตามความต้องการเพื่อให้เป็นสถาบันราชภัฏอยู่แล้ว

ประเด็นที่ 6 ปัจจุบันได้มีการดำเนินงานตามแผนฯ 7 ไปแล้ว เสี่ยงสะท้อนกลับ ที่ได้รับกลับมาไม่ว่าจะเป็นบุคลากรจากวิทยาลัยครู สหวิทยาลัย และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจแผนฯ 7 เป็นอย่างไร

จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับเสี่ยงสะท้อนกลับเกี่ยวกับการดำเนินงานของแผนฯ 7 ที่ผ่านมาขอสรุปเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. เป้าหมายด้านจำนวนนักศึกษาในแผนฯ 7 ตั้งเป้าหมายไว้ว่าจะรับนักศึกษาในสัดส่วนของสาขาการศึกษาต่อสาขาวิทยาศาสตร์ต่อสาขาวิชาศิลปศาสตร์ เท่ากับ 40 : 30 : 30 ซึ่งการดำเนินการครึ่งแผนฯ 7 เป็นไปตามแผน

2. งบประมาณในการดำเนินงาน จากตัวเลขงบประมาณประจำปีที่ได้รับกับงบประมาณที่ขอตั้งไปในช่วงครึ่งแผนฯ 7 เป็นดังนี้

ปีงบประมาณ 2535 ได้รับ 1,708.96 ล้านบาท ต่ำกว่าแผนจำนวน 638.36 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 27.20

ปีงบประมาณ 2536 ได้รับ 1,980.07 ล้านบาท ต่ำกว่าแผนจำนวน 1,475.56 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 42.70

ปีงบประมาณ 2537 ได้รับ 2,259.60 ล้านบาท ต่ำกว่าแผนจำนวน 2,821.16 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55.53

ในการจัดสรรงบประมาณระยะครึ่งแผนฯ 7 (2535-2537) พบว่า ปีงบประมาณ 2535 กรมการฝึกหัดครูได้รับงบประมาณประจำปี คิดเป็นร้อยละ 72.50 ของงบประมาณที่ขอตั้งไป

ตามแผน ปี 2536 ได้รับงบประมาณประจำปี คิดเป็นร้อยละ 57.29 ของงบประมาณที่ขอตั้งใหม่

ตามแผน ปี 2537 ได้รับงบประมาณประจำปี คิดเป็นร้อยละ 44.47 ของงบประมาณที่ขอตั้งใหม่

ตามแผน ซึ่งจะเห็นได้ว่างบประมาณที่ได้รับไม่เป็นไปตามแผนที่ตั้งไว้ จึงก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำเนินงานตามภารกิจของกรมการฝึกหัดครู คือ การขาดแคลนอาคาร สถานที่ อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ และบุคลากรในสาขาที่เป็นที่ต้องการ

3. เนื่องจากสถานการณ์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ผู้ดำเนินการ บางโครงการเห็นว่า เมื่อถึงครึ่งปีของการดำเนินงานตามแผนน่าจะได้มีการปรับแผนเพื่อ ำทำงาน/โครงการบางโครงการมีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ เช่น โครงการพัฒนาการศึกษาพิเศษ โครงการพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของกรมการฝึกหัดครู เป็นต้น

4. การประสานงานของหน่วยงานในกรมกับวิทยาลัยครู ยังคลาดเคลื่อน กล่าวคือ บางงาน/โครงการวิทยาลัยในฐานะผู้ปฏิบัติ น่าจะเป็นผู้คิดกิจกรรมต่าง ๆ ในการ ดำเนินงานตามโครงการ และน่าจะเป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการทบทวน คิดแผนในการ ดำเนินงาน กรมจะทำให้ในภาพรวม ส่วนวิทยาลัยน่าจะทำในรายละเอียดไม่ควรคาดหวัง ว่าจะเอากิจกรรมฯ ซึ่งเป็นผู้คุมนโยบาย

5. เกี่ยวกับบุคลากรประจำการ (กศ.บป.) พบว่า ในช่วงครึ่งปีแรกของแผนฯ 7 มีจำนวนนักศึกษาที่เข้าโครงการอบรมบุคลากรประจำการดังนี้

ปีการศึกษา 2535 มีนักศึกษาจำนวน 54,819 คน (3 เทอม)

ปีการศึกษา 2536 มีนักศึกษาจำนวน 46,091 คน (1 เทอม)

รวม 100,900 คน

จากตัวเลขจำนวนนักศึกษาเฉพาะปีการศึกษา 2535-2536 ดังกล่าวพบว่า มี นักศึกษาจำนวนที่มีความต้องการในการเรียนนอกแบบ ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรในท้องถิ่นมี ความต้องการพัฒนาศักยภาพตนเองให้มีความรู้สูงขึ้นและต้องการได้รับการยอมรับจากสังคม ตลอดจนการร้องขอจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องการให้เปิดรับนักศึกษาเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผลให้ คณาจารย์ได้ทบทวนหาทางงานอื่น ๆ น้อยลง โดยเฉพาะงานวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย